

UNIVERSITAS

Norges største studentavis

Utgave 23 årgang 79

www.universitas.no

Torsdag 16. oktober 2025

STATSBUDSJETTET 2026

— Uholdbart

— Krise

— Gedigent løftebrudd

— Karakter stryk

— Helt sinnsykt

STUDENTLEDERNE RASER:

TIDENES VERSTE STUDENTBUDSJETT?

Leder s. 2
Nyhet s. 4 - 6

SUDANESISKE STUDENTER PÅ FLUKT:

— Det er
umenneskelig

Utenriks s. 16 - 17

APPLAUS ETTER
FORELESNING?

— Skjerp dere,
slutt å klappe

Nyhet s. 15

ESPEN BARTH
EIDE KRONET
TIL
STORKORS AV
GRISEORDENEN

Nyhet s. 10 - 11

LEDER OG KOMMENTAR

UNIVERSITAS

Ansvarlig redaktør:	Idun Kjøl Wiig
idun.wiig@gmail.com	974 17 414
Nyhetsredaktør:	Ada Louise Andreassen
adalouisea@gmail.com	948 09 383
Fotosjef:	Adrian Heggem Misfjord
Desksjef:	Ida Fjeld
Nettredaktør:	Oscar Alexander Undahl

Uttegner:	Lia Askew
Uttegner:	Nora Hognes Berg
Uttegner:	Sondre Kløvfjell
Uttegner:	Emilie Sveinsson
Deskjournalist:	Freyja Eikrem Ims
Korrektursjef:	Selma Flood

Daglig leder:	Maryam Amini
Besøksadresse:	Moltke Moes vei 33
Post:	Boks 3 Blindern, 0313 Oslo
Epost:	universitas@universitas.no
Nettside:	www.universitas.no

Leder

Studentlederne som ropte ulv

Idun Kjøl Wiig,
Ansvarlig redaktør

Uholdbart», «karakter stryk», «sinnsykt», «sneglefart». Dette er noen av signalordene som studentledere har kommet med etter at statsbudsjettet for 2026 ble offentliggjort onsdag. NSO-leder Sigve Næss Røtvold og leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus Elisabeth Gjedrem Johansen reagerer sterkt på at studiestøtten øker med 0,1 prosentpoeng mindre enn forventet prisvekst. Det fører til at «studentene får det mye trangere neste år», ifølge NSO-lederen.

Det er sant at studentene ofte nedprioriteres i politiske og økonomiske beslutninger. En heltidsstudent som ikke jobber ved siden av studiet, lever under fattigdomsgrensen i Norge. En privat hybel i Oslo koster i snitt 12.750 kroner, som er over 2000 kroner mer enn studiestøtten i måneden. Det er mange gode grunner til å være sinte og rope høyt om en hal-

tende studentøkonomi.

Men stemmer det virkelig at statsbudsjettet gjør økonomien «mye trangere»? At studiestøtten skal økes med 2,1 prosent, og ikke 2,2, som er forventet prisvekst, vil si at studenter får 3500 kroner mer neste år, i stedet for 3670 kroner. I praksis betyr det at studenter får 170 kroner mindre. I året. Det er

måneden på klær og sko, og 895 kroner på «personlig pleie». Det er kanskje ikke helt der skoen trykker.

I tillegg er det verdt å nevne at det faktisk har skjedd et voldsomt løft i studentøkonomien de siste fire årene. En student i dag har 3600 kroner mer å rutte med i måneden enn i 2021. Det virker som om NSO og gjengen nærmest har øvd inn en rekke fraser de kan lire av seg når journalister ringer for å få reaksjoner. Er de så vant med å være sinte at de går på autopilot hver gang det skjer politiske endringer? Det er i alle fall inn-

trykket jeg sitter igjen med. Jeg er en ivrig tilhenger av å sparke oppover og gi makthaverne kraftig kritikk, noe som ofte behøves. Men det er også viktig at vi velger våre kamper her, og ikke roper «ulv, ulv». For når ulven virkelig kommer, trenger vi å bli tatt på alvor.

Er de så vant med å være sinte at de går på autopilot hver gang det skjer politiske endringer?

mindre enn én sixpack med pils. At det er dette studentlederne har hengt seg opp i, forstår jeg ikke. NSO-Sigve mener det er uholdbart, fordi studentene allerede går «5450 kroner i minus hver eneste måned». Han henter tallene fra NSOs eget studentbudsjett, som blant annet opererer med at alle studenter bruker 1085 kroner i

Arkivaren

Historien om Liv

Etter 80 års vandring rundt om på denne jorda døde tidligere denne uka forfatteren Liv Kjøltzow. Da hun var 28 år gammel i 1973, dukket navnet hennes opp i en sak Universitas skrev om «Kvinnefronten på Nordisk Institutt». De hadde nemlig «satt i gang et seminar om 'Kvinnesyn i litteraturen'», og den anledning leste de Kjøltzows bok *Hvem bestemmer over Bjørg og Unni?* Damene bak seminaret hadde en følelse av at «litteraturforskerne ikke ser litteraturen sett fra kvinnesyndpunkt som viktig eller interessant i det hele tatt». De ønsket derfor å blotte forskernes blikk for nye måter å se litteraturen på — og eventuelt de mannlige studentene på fakultetet, om de bare hadde møtt opp: «Ingen av dem har våget seg hit enda.»

Universitas, 20.03.1973

Historiske skråblikk av Freyja «Feinschmecker» Ims

Lahlum + Arbeiderpartiet = Hovedoppgave

Hvis vi hopper noen år tilbake i tid, var det et helt annet sett med studentene som snublet rundt i Blinderns korridorer og snakket om forberedende, og håpet på hovedoppgave. Av disse datidsstudentene var den nå kjente profilen Hans Olav Lahlum intervjuet angående hans hovedoppgave om «personskiftene» i Arbeiderpartiet. Etter tre års intenst arbeid og en gjennomlesning av «50.000 sider litteratur» var Lahlums hovedoppgave ferdig. Og dårlig var den visst heller ikke: «Tidligere statsråd og formann i Arbeiderpartiet Reiulf Steen har lest Lahlums oppgave, og han syntes den er oppsiktsvekkende god.»

- Universitas er en avis for og av studenter for lærestedene tilknyttet Studensamskipnaden SiO.
- Universitas arbeider etter Vier varsom-plukens regler for god pressesikk.
- Universitas støttes av Velferdstinget, som står uten redaksjonell ansvar.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

Når polarisering møter pils

Den offentlige debatten lar seg stadig påvirke av polarisering på nett. Men kan vi ikke heller la den preges av samtalene ansikt-til-ansikt i virkeligheten?

Polarisering

Mina Rye Wallum,
journalist i Universitas

Hver dag møter jeg studenter langs hele den politiske aksen som brenner for politiske temaer som klima, folkemordet i Gaza eller formueskatt. Med en pils i neven og voldsomme gestikulasjoner kastes argumentene over bordet, og hvis en pådrivende entusiast utsetter en annen for urimelighet, når diskusjonen brått ubehagelige høyder. Men ofte avverges likevel de bitre uenighetene mellom oss i den faktiske verden, noe jeg mener skyldes menneskers empatiske og konsoliderende natur. Selv politiske yterpoler vil i det fysiske rom stå overfor et medmenneske, og i forsoningens time kan bunnslammet likevel drikkes over varme blikk.

Denne siden ved det offentlige ordskiftet mener jeg er under angrep. Og her starter problemet mitt: I vår tid, den digitale tidsalderen, så erstatter polariserte digitale arenaer ofte de fysiske møtene mellom mennesker. Dersom de politiske ytterpunktene tvinges ut fra ekkokamrene sine, og forenes i det fysiske rom, tror jeg vi overraskende

ofte vil kunne møtes på halvveien. Ved å pleie den offentlige debattkulturen kan vi avsløre at, til tross for politisk uenighet, så mener de fleste mennesker godt. Påstanden kan virke malplassert i en dagsorden som preges av polarisering, hat og et stadig skarpere konfliktbilde – men kanskje er det nettopp kampen mot polarisering som kan forene oss?

I den offentlige debatten virker meningsmotstandere å forholde seg til ulike virkeligheter, hvor motargumenter ikke har relevans. Diskusjonene preges av repetisjon av argumenter, uten vilje til å lytte, spørre og svare. Der én side av klimadebatten jobber mot internasjonale kuttemål, poengterer den andre siden behovet for en sterk norsk økonomi. Og når det kommer til integreringsspørsmålet ønsker noen å redusere kriminalitet, mens andre har ambisjoner om en tryggere hverdag for innvandrere i Norge. Men kanskje vil en klimaaktivist, når hen i møter en nylig arbeidsløs offshorarbeider ansikt til ansikt, vurdere kutte tiltak som tar større hensyn til den lokale

næringen i Norge? Og kanskje ville integreringsdebatten vært preget av mer konsensus dersom dem med fremmedfrykt faktisk møtte innvandrere og hørte på deres historier og opplevelser?

For i mangel på de fysiske møtene tror jeg at de steile frontene har lettere for å oppstå, og slik settes arbeidet for felles interesser på vent.

Da Youtube-kanalen Gutta inviterte politiske motstandere til en-til-en-debatter i studioet sitt, så jeg dette spenningsforholdet utspille seg i praksis. For da Baris Brevik, som tidligere har kommet med flere

konstaterte Brevik til slutt med at rasisme «selvfølgelig ikke er greit», etterfulgt av et anerkjennende nikk fra Marstein.

Det kan virke banalt å peke på behovet for å møte hverandre mer i virkeligheten, ansikt til ansikt, for å snakke sammen. Men samtidig observerer jeg en trend hvor den polariserte naturen i det digitale rom stadig glir over i det offentlige ordskiftet, slik man kunne se under årets valgkamp. Den splittede situasjonen i det offentlige rom virker ikke å gjenspeile det menneskelige empatigrunnlaget jeg tror alle mennesker har. Og bør den ikke det?

Ved å pleie den offentlige debattkulturen, kan vi avsløre at, til tross for politisk uenighet, så mener de fleste mennesker godt

kontroversielle utsagn om innvandring, likestilling og annet, satt overfor politiske motstandere i det fysiske rom, observerte jeg en atferdsendring hos internettfenomenet. I møte med artisten Marstein fra bandet Undergrunn ble temaer som klima og integrering tatt opp. Og der Brevik i kommentarfeltene ofte møter politisk likesinnede når han uttaler seg, ble han i «sitte- og-prate-sammen-formatet» nødt til å ta stilling til motstanderens synspunkt. Da Marstein konfronterte ham med en rasistisk toppkommentar på Breviks Tiktok-konto,

Heller enn å være en forvrengt og splittet skygge av borgernes politiske engasjement, burde det offentlige ordskiftet la seg inspirere av de faktiske møtene mellom mennesker. I det sentrale maktorganet i Norge, parlamentet, så skal jo nettopp samtalen stå i sentrum av politikken. Og kanskje ligger hele hemmeligheten i etymologien – selve ordet er jo avledet fra det latinske verbet *parlare*, «å snakke». Og det er det viktig at vi ikke glemmer.

Nyhetsredaktør: **Ada Louise Andreassen**
adalouisea@gmail.com 948 09 383

NYHET

Hvordan få «damer i fleng»

Denne høsten besøker dating-coach Fredrik Strøm flere byer i Norge, inkludert Oslo, for å lære folk å sjekke. Det melder avisa Nidaros. Kurset går over tre dager, og skal gi deltakerne tips og triks for å bli tryggere i møte med jenter. Strøm forteller til avisa at han vil lære bort «hemmelighetene som funker» og at deltakerne vil få «et luksuspproblem som andre menn bare kan drømme om.»

Damer i fleng, presiseres det på Strøm sin egen nettside. Kurset kombinerer teori med *hands-on*-øvelser, blant annet åtte timer med praktisk trening. Det innebærer å dra ut på byen og observere og demonstrere det man har lært. Prislappen for kurset: 20.000 kroner.

ALA

STUDENTORGANISASJONENE OM STATSBUDDSJETTET:

– Arbeiderpartiet viser

Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett har ført til en klagestorm blant studentpolitikere og andre partier. Ministeren for forskning og høyere utdanning er derimot godt fornøyd.

Statsbudsjett

Tekst Younes Essahli Vik, Selma Turidsdatter, Oscar Alexander Undahl, Ada Louise Andreassen
Foto Olha Korop, Shilan Sari

Dette foreslår regjeringen

- + Øke studiestøtten med omtrent 3500 kroner for studieåret 2026-2027. Det tilsvarer en økning på 2,1 prosent, noe som er mindre enn forventet prisvekst neste år på 2,2 prosent. I fjorårets statsbudsjett økte regjeringen studiestøtten med 15.169 kroner
- + Redusere sletting av studiegjeld i over 100 av kommunene hvor det først var annonsert. I det nye forslaget gjelder ordningen for 88 distriktkommuner, og ikke 189 som tidligere ble annonsert
- + Endre omgjøring av studielån til stipend til 25 prosent ved fullføring og 15 prosent ved bestått eksamen. Motsatt av dagens ordning
- + Øke barnestipendet for første barn med 10 prosent utover prisveksten
- + Sette ned et utvalg for en helhetlig gjennomgang av utdanningsstøtteordningene i Lånekassen
- + Skattene økes med 200 kroner for dem med inntekter under 177.000 kroner i året. For dem med inntekter over dette kuttes skattene med 0,2 prosent
- + Avgiftene på snus, øl, røyk og sprit forventes å øke med 2,2 prosent i tråd med prisveksten
- + Finansieringsnivået til studentboliger videreføres og gir støtte til 2000 nye studentboliger i 2026. Dette er en nedgang fra 3050 i 2025

Statsbudsjettet vedtas i Stortinget før jul.

Onsdag klokka 10 la finansminister Jens Stoltenberg fram regjeringens forslag til statsbudsjettet for 2026. Der foreslås det blant annet å øke studiestøtten med 2,1 prosent. Det er en lavere økning enn forventet prisvekst, som er på 2,2 prosent. Regjeringen ønsker også å endre ordningen for omgjøring av studielån og -stipend, og bygge færre studentboliger enn i fjor.

Mener Arbeiderpartiet mangler ambisjoner

Sigve Næss Røtvold, leder i Norsk Studentorganisasjon (NSO), er ikke fornøyd med årets budsjettforslag.

– Budsjettet kommer til å å bety at studentene får det mye trangere neste år. Vi kommer til å ha min-

dre til overs, både til husleie og mat. Vi forventer at det er en prioritering for samarbeidspartiene.

– Studiestøtten økes med 2,1 prosent og prisveksten er forventet til 2,2 prosent. Det er jo i så fall en marginal forskjell?

– Utfordringen er at studenter allerede går 5000 kroner i minus hver eneste måned. Derfor er det nødvendig med en satsing på studiestøtten og studentene, så vi kan bruke tida på å studere, sier NSO-lederen.

Røtvold er særlig skuffet over at studiestøtten ikke blir knyttet til grunnbeløpet i folketrygden (G).

– Arbeiderpartiet viser nå sitt sanne ansikt. Vi hadde forventet mer fra en regjering og et parti som hele valgkampen har snakket

PÅ TALERSTOLEN: Finansministeren la frem statsbudsjettet for Stortinget onsdag morgen.

så mye om satsing på studentene, fortsetter Næss.

Røtvold gir Arbeiderpartiet (Ap) karakter «stryk», og setter nå

– De er tross alt enige om større ambisjoner for studentøkonomien. Nå trenger vi at de setter handling bak valgkampløftene.

At studiestøtta er satt til å øke mindre enn forventet prisvekst i 2026, er helt sinnsykt

Elisabeth Gjødrem Johansen, leder for Velferdstinget i Oslo og Akershus

sin lit til regjeringens samarbeidspartier: Sosialistisk Venstreparti (SV), Rødt, Miljøpartiet De Grønne (MDG) og Senterpartiet (Sp).

Går for tregt

Leder for Velferdstinget (VT) i Oslo og Akershus, Elisabeth Gjødrem Johansen, er også veldig

skuffet over statsbudsjettforslaget.

– At studiestøtta er satt til å øke mindre enn forventet prisvekst i 2026, er helt sinnsykt.

De stiller seg bak NSO sitt krav om å knytte studiestøtten til 1,5 G.

– Vi håper budsjettet blir revurdert betraktelig og at økningen på 2,1 prosent i studiestøtten kun er et tentativt forslag.

Også Organisasjon for Norske Fagskolestudenter er skuffet over lav økning i studiestøtten.

– Mens studiestøtten økes i sneglefart, løper kostnadene, sier leder av fagskolestudentene, Ingrid Marie Aarre, i en pressemelding.

Fagskolestudentene har lenge

Tok saken i egne hender

Mandag kveld melder Oslo politidistrikt at en kvinne ble frastjålet en veske med blant annet bankkort og airpods på Universitetet i Oslo forrige uke. Politiet skriver at de tok seg inn i leiligheten til tyven,

der de fant ham sittende på sofaen, og airpodsene ble gjenfunnet.

Det var kvinnen som hadde klart å spore de frastjålede eiendelene til en boligblokk på Bjerke, hvor hun «gjorde noen undersøkelser» som førte til at hun og politiet klarte å identifisere tyven. Politiet arbeider nå med videre etterforskning og avhør. Universitas anbefaler dem å ansette kvinnen i etterforskningsteamet. ALA

Gladsak, eller?

En ny rapport fra Nifu viser at de fleste masterkandidater ender først i relevante jobber seks til syv år etter uteksaminering, melder Khrono. 96 prosent av de som tok mastergrad i 2018 og 2019 er altså først i en jobb som er relevant for det de har studert i år. De med utdanning innen økonomi og administrasjon er mest fornøyde, og har

det enklest med å få relevant jobb, og ni av ti som deltok i undersøkelsen er generelt fornøyd med utdanningen de har tatt.

Forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland (Ap) er svært positiv til funnene. «Å ta høyere utdanning i Norge gir deg veldig gode muligheter i arbeidslivet,» skriver hun i en pressemelding. Det tar bare syv år.

ALA

sitt sanne ansikt

FOR LITE: NSO-lederen mener det trengs en større satsing på studentboliger.

krevd at studiestøtten må knyttes til G og økes til 1,5 G, med en tydelig opptrappingsplan til 2 G i løpet av perioden.

– Vi vet at læring, trivsel og helse henger tett sammen med studentøkonomien. For lange arbeidsuker, stress og økonomiske bekymringer går på helsa løs. Studiestøtta skulle vært på minimum 1,5 G i dette budsjettet, sier Aare.

Mener regjeringens satsing har vært god

Minister for forskning og høyere utdanning Sigrun Aasland (Ap) startet dagen med å legge frem kunnskapsdepartementets budsjett for 2026 på NTNU i Trond-

heim. Hun sier til Universitas at hun er fornøyd med budsjettet.

– Jeg viser gjerne mitt sanne

prognoser på prisveksten viste seg å være et høyere anslag enn realiteten.

Statsbudsjettet er en krise for studentøkonomien

Siren Jensen, stortingsrepresentant fra MDG

ansikt: Dette er et godt budsjett. Studenters kjøpekraft opprettholdes.

Ministeren mener regjeringens politikk for studenter over tid har styrket norske studenters økonomi. Hun viser til at tidligere

– Jeg tenker at vi må være fornøyd med dette. Jeg forstår at NSO vil ha økt studiestøtte med en gang, men fra høsten 2021 til høsten 2026 har studentene fått mer over 44.000 kroner mer å rutte med i året. Vi skal knytte

studielånet til 1G og bygge 12.000 studentboliger for å nå målet om at en av fem studenter skal kunne leie studentbolig. Vi skal også gå gjennom hele studiestøtten, som jeg vet NSO støtter.

2000 planlagte nye boliger neste år

I Oslo er det Studentskipnaden i Oslo (SiO) som er ansvarlig for studentboligene. Styreleder i SiO, Eilif Tanberg, er fornøyd med tilskuddet på 40 prosent til studentboliger. Han sier SiO er «veldig klare» for å holde trykket på boligbygging oppe, og mener forslaget legger til rette for det.

Tanberg er derimot ikke for-

nøyd med at tilskuddene til ordninger for psykisk helse ikke økes, og mener det burde blitt prioritert. Dette gjelder blant annet SiOs lavterskeltilbud for psykisk helse.

– Vår forventning var en økning for ordningen «Studenter – psykisk helse og rusmiddelbruk» for å vise at regjeringen satser på forebygging av psykisk uhelse og rusmiddelbruk blant unge.

Minister Aasland sier til Universitas at regjeringen leverer på egne løfter. I forslaget til budsjett er det foreslått bygging av 2000 nye studentboliger, 1000 færre enn de 3050 som tidligere har vært planlagt. Dette

er kun en jus-

Saken fortsetter»

tering i år, forklarer ministeren.

– Vi skal bygge 12.000 studentboliger. Vi har god dialog med samskipnadene og skal være med å finansiere studentboligene. Planene er ikke endret, dette er lange prosjekteringer.

De planlegger å justere opp antall studentboliger til 3050 igjen i 2027.

Realistisk nivå, mener Samskipnadsrådet

I en pressemelding skriver styreleder i Samskipnadsrådet, Rita Hirsum Lystad, at de mener regjeringen legger seg på riktig nivå for 2026.

– Dette er et realistisk og godt nivå som samskipnadene kan levere på. Studentboligsatsingen gir forutsigbarhet og legger grunnlaget for en stabil og ansvarlig utbygging av studentboliger i årene fremover, sier Lystad.

Samskipnadsrådet har de siste årene hatt rekordhøy byggetakt, med over 5000 boliger under bygging eller ferdigstilt i 2025. De mener studentboligene har en tydelig samfunnseffekt, de bidrar direkte til å dempe presset i det private leiemarkedet og gir studentene et rimelig alternativ.

– Gode rammer virker. Når tilskuddssatsen og tilsagnene ligger på et forutsigbart nivå, kan samskipnadene bygge boliger til en pris studentene faktisk har råd til, sier Lystad. NSO-leder Røtvold og VT-leder Johansen er ikke enige med Samskipnadsrådet. De mener byggingen går for sakte.

– Vi er helt avhengig av en større

skolen kanskje muligheten til å få det knyttet opp til G. Jeg vet ikke.

– Er det unnasluntring?

– Det er hvert fall ikke en priori-

Dette er ingen gladdag for norske studenter

Simen Velle, stortingsrepresentant fra Frp

tet.

– Dårlig unnskyldning

Heller ikke Arbeiderpartiets støttepartier er fornøyde. SVs utdanningspolitiske talsperson, Sunniva Eidsvoll, synes det er hårreisende at regjeringen ikke øker studiestøtten mer.

– Matvareprisene har økt, strømprisene har økt og det er boligkrise, så skal studentene få mindre å leve for? Det er ikke til å tro, sier hun.

– Det virker som at Arbeiderpartiet vil at studentene skal bruke mindre tid på å studere og mer tid på å jobbe, sier Eidsvoll.

I likhet med Velle er Eidsvoll kritisk til at regjeringen ikke knytter studiestøtten opp mot G.

– Hva synes du om at den skal utredes først?

– Det er en dårlig unnskyldning fra regjeringen. Det er bra at det er satt ned en utredning, men de hadde ikke trengt å vente med å knytte stu-

lektivtrafikken. Den må både bli bedre og billigere.

– Gedigent løftebrudd

Også Senterpartiet (Sp) er misfornøyd med statsbudsjettet – såpass misfornøyd at de vurderer å droppe budsjettforhandlinger med Arbeiderpartiet, ifølge NRK. Ett av forslagene de reagerer sterkest på handler om sletting av studiegjeld.

I statsbudsjettet i fjor sa regjeringen at studenter og nyutdannede bosatt i 189 ulike distriktskommuner skulle få slettet hele eller deler av studielånet sitt. Arbeiderpartiet vil nå kutte dette til kun 88 kommuner.

– Et gedigent løftebrudd, sier Erling Sande, Sp-representant i utdanningskomiteen.

Han sier at dette var en stor overraskelse for Sp, og at det også kommer til å bli det for studentene det gjelder.

– Studenter og nyutdannede som var lovet sletting av studielån hvis de bosatte seg i en distriktskommune,

vil få kontrabeskjed i løpet av noen uker om at lånet ikke blir slettet likevel.

universitas@universitas.no

SKYTER: Frps Simen Velle sparer ikke på kruttet om regjeringens budsjettforslag.

Jeg viser gjerne mitt sanne ansikt: Dette er et godt budsjett

Sigrund Aasland, minister for forskning og høyere utdanning (Ap)

satsing, sier Røtvold.

– Budsjettet har fått hard medfart fra hele Student-Norge. Vil du si at dette er tidenes verste studentbudsjett?

– Det er vanskelig for meg å si. Det har vært flere dårlige tidligere, men dette er også et svært dårlig budsjett for studenter.

Jonas «Utredning» Støre

Hverken opposisjonen eller støttepartiene er overbevist om at Arbeiderpartiets forslag til statsbudsjett er en seier for studentene.

Fremskrittspartiets (Frp) ferske fraksjonsleder for utdanning på Stortinget, Simen Velle, sparer ikke på kruttet når han beskriver Arbeiderpartiets innsats for studentene i budsjettet.

– Dette er ingen gladdag for norske studenter, sier han.

Velle mener budsjettet er dårlig nytt for alle norske studenter, og mener at økningen i studiestøtten er så lav at den ikke vil gjøre opp for den ventede prisveksten i årene som kommer.

Stortinget vedtok i vår å knytte studiestøtten opp mot statens grunnbeløp i folketrygden. Dette skal gjøres i inneværende stortingsperiode. Men først skal det utredes for.

– Det kunne vært mellomnavnet til Jonas Gahr Støre: utredning, sier Velle og fortsetter:

– Men for all del, det kommer vel en rapport på bordet om noen år, og så får de som i dag går på ungdoms-

diestøtten opp mot G.

Eidsvoll vil ikke røpe om de kommer til å presse på dette når de går inn i forhandlinger med Arbeiderpartiet, men sier at studiestøtten og studentboliger er de viktigste studentpolitiske sakene for SV.

MDG varsler forhandlinger om studiestøtte

Også stortingsrepresentant Siren Jensen fra MDG er misfornøyd med budsjettet. Hun skriver i en mail til Universitas at regjeringens forslag legger opp til at det blir vanskeligere å leve som student.

– Statsbudsjettet er en krise for studentøkonomien. Regjeringen legger i praksis opp til en realnedgang i utdanningsstøtten.

Partileder i MDG, Arild Hermstad, deler skuffelsen.

– Det er bekymringsfullt at mange unge i dag har dårlig råd. De som studerer, må jobbe ved siden av. Det ønsker vi å rydde opp i, sier han til Universitas.

Hermstad mener det haster med å øke studiestøtten.

– Vi vet at den er altfor lav og at den må økes. Det er en sak som vi også kommer til å ta med oss inn i forhandlingene.

Han forteller at de også kommer til å prioritere andre områder som vil styrke studentøkonomien når partiet begynner forhandlingen med regjeringen.

– Jeg tror at det vi virkelig kommer til å forhandle hardt på, er kol-

HÅRREISENDE: SVs utdanningspolitiske talsperson Sunniva Eidsvoll mener regjeringen ikke hadde trengt å vente med å knytte studiestøtten til G.

Palestinske studenter tviler på Trumps fredsavtale

BLANDEDE FØLELSER: Midtøsten-forsker Erik Skare er både lettet og bekymret over fredsplanen for Gaza.

HELDIG: Yazan Alhalabi (21) mener det bare er flaks at han er i Norge og kan studere her.

FOTO: PRIVAT

Mandag 13. oktober trådte fredsavtalen mellom Israel og Hamas i kraft. Palestinske studenter i Norge er skeptiske til avtalen.

Fredsavtale

Tekst Fredrik Aaserud og Johannes Skjeie
Foto Sigrid Ewing

Fredsavtalen mellom Israel og Hamas:

- + 29. september fremla USAs president Donald Trump en fredsplan for Gaza, som både Israel og Hamas har signert
- + Den første fasen av planen involverer blant annet våpenhvile og overlevering av de siste gjenlevende israelske gislene samt levninger etter avdøde gisler i Gaza, samtidig som 2000 palestinske fanger blir frigjort tilbake til Gaza og Vestbredden
- + I skrivende stund er alle de gjenlevende israelske gislene frigjort. Flere palestinske fanger har returnert til Gaza og Vestbredden, andre er blitt deportert til Egypt
- + Netanyahu har flere ganger slått ned ideen om en tostatsløsning

Kilder: NRK, BBC og Al Jazeera

– På papiret så ser det ut som det er veldig greit og fint. Men jeg tror ikke på den.

Det sier Yazan Alhalabi (21) om fredsavtalen mellom Israel og Hamas. Alhalabi er palestiner og bodde i Gaza frem til han var 11 år gammel. Nå studerer han til elektro-ingeniør på NTNU. Han forteller at han har mange familiemedlemmer i

Gaza, og flere av dem har gått bort i tiden han har bodd i Norge.

– Det har vært fredsavtale før. Det har vært våpenhvile før. Og så har jeg familie som har blitt bomba likevel.

Al Jazeera skriver 14. oktober at det rapporteres om droneangrep i Gaza, flere dager etter at våpenhvilen trådte i kraft.

En betinget optimisme

–Jeg er veldig glad en våpenhvile endelig kom på plass, bare for å få slutt på det blodbadet som har skjedd i Gaza de siste to årene, forteller seniorforsker i Midtøstenstudier, Erik Skare. Han har tidligere jobbet som postdoktor ved Universitetet i Oslo.

Siden Hamas-angrepet 7. oktober 2023, har over 67.000 palestinere blitt drept og 170.000 blitt skadet av israelske styrker i Gaza, ifølge FN. FNs granskingskommisjon har konkludert med at Israel begår et folke-

en etablert tosatsløsning, da er jeg mer pessimistisk. En av de store utfordringene med denne avtalen er jo nettopp at den er såpass vag.

Tvetydig, men håpefullt

– Hvis du er optimist, så kan du se på det som en slags konstruktiv tvetydighet.

Skare forteller at i verste fall kan vagheten være et symptom på hvor vanskelig det er å få en avtale på plass.

Ifølge Alhalabi er avtalen verdt en feiring, tross egen skepsis.

– For familie og venner i Gaza så er jo det et håp at vi kan overleve. Så ja, selvfølgelig skal man feire at det er en våpenhvile. Som sagt så tror jeg ikke på det, uansett hva de kaller det.

Palestinske Bashir Kishawi (25) studerer industriell økonomi og ledelse ved Universitetet i Agder (UiA). Han kom til Norge i 2009, og deler Alhalabis skepsis til avtalen.

– Jeg håper virkelig denne freden kan vare, men jeg tror dessverre ikke det vil skje.

Skare er mer optimistisk til den nye avtalen. Han forteller at ambisjonsnivået av den nye avtalen er langt større enn tidligere vå-

Det har vært våpenhvile før. Og så har jeg hatt familie som har blitt bomba likevel

mord mot palestinerne på Gazastripen.

Skare forteller at det er en stor lettelse at også de israelske gislene som ble tatt til fange 7. oktober 2023 er blitt frigitt. På spørsmål om han tror freden i Gaza blir varig, er Skare betinget optimistisk.

– Hvis man med en varig løsning mener en status quo lik som før 7. oktober, er det mye større sannsynlighet. Hvis man mener

penhvileavtaler, slik som i 2008, 2009, 2012, 2014, 2019 og våpenhvilen i 2020.

–Der tidligere våpenhvileavtaler har begrenset seg til å få ned våpnene, få slutt på krigføringa, kanskje lette litt i blokaden, kanskje få frigitt noen palestinske fanger – så har denne planen et langsiktig mål om å få på plass en tostatsløsning.

En usikker fremtid

Skare understreker også uklarheten rundt Gazas fremtidige styre.

– Det eneste vi vet klart, er at Hamas ikke skal ha en del av styringa.

Alhalabi forteller at han ikke ønsker at Hamas skal ta styringen i Gaza. Han foreslår heller et internasjonalt styre over Gaza i 25 år, i kombinasjon med FN-soldater.

Skare sammenligner situasjonen med andre konflikter der det har vært internasjonale styrker i kombinasjon med lokale væpnede aktører.

– Er det noe vi vet fra tidligere, som for eksempel i Libanon, er det at internasjonale fredsbevarende styrker hadde liten evne til å faktisk bevare noen form for fred i området.

Ifølge Skare er det ikke garantert at en avvæpning av Hamas vil medføre varig fred. Minst 33 personer skal ha mistet livet i sammenstøt mellom forskjellige militante grupper siden våpenhvilen trådte i kraft, ifølge NRK. Åtte personer ble henrettet av Hamas på åpen gate mandag 13. oktober.

– Det er viktig å huske på at Hamas er ikke den eneste bevæpna gruppa på Gazastripa. For diskusjonens skyld kan vi si at Hamas kanskje avvæpnes, men organisasjonen Islamsk jihad ble grunnlagt på 80-tallet nettopp fordi forløperen til Hamas, Det muslimske brorskap, nektet å delta i væpnet kamp, forteller han, og legger til:

– Det er helt utenkelig at Islamsk jihad vil gjøre det samme. Hele premisset for de-

En av de store utfordringene med denne avtalen er jo nettopp at den er såpass vag

Erik Skare, seniorforsker i Midtøstenstudier

res eksistens er at kun væpnet motstands-kamp kan frigjøre palestinerne.

Trendy å bry seg

Alhalabi forteller at han håper fokuset på konflikten ikke forsvinner nå som en avtale for fred er på plass.

– Jeg håper ikke det å bry seg nå er en trend, bare fordi det er i media. Det er så brutalt at det er realiteten.

Kishawi deler bekymringen til Alhalabi for at verdenssamfunnet vil vende blikket bort fra konflikten, nå som avtalen er på plass.

– Jeg frykter nye angrep og spredning av sykdommer, dersom situasjonen ikke stabiliseres.

Skare har også flere bekymringer rundt avtalen hvis den ikke lykkes. Han forteller at voldsnivået igjen kan eskalere, og at forholdene blir like som de som la grunnlaget for konflikten.

– Jeg er bekymra for hvordan vi skal gå videre. Men det viktigste er å få slutt på blodbadet, få inn humanitærhjelp og få gjenoppbygd Gaza.

Denne saken gikk i trykken onsdag ettermiddag 15. oktober.

Forelesningsopptak splitter: – Man risikerer å få et k

Luksusliv, dårlig økonomi og et levende universitet preget debatten om forelesningsopptak på Domus Juridica. Nils (21) tror studenter møter opp fordi de har lyst.

Forelesningsopptak

Tekst Elena Siri Kranstad og Lina Gulbrandsen
Foto Shilan Sari og Sigrid Ewing

Universitas fikk et innblikk i juristenes skarpe sinn og debattferdigheter da Erfaringsbasert juridisk læring (CELL) arrangerte debatt om opptak av forelesninger mandag denne uken. Tobias A. Sveum, leder for Juridisk studentutvalg (JSU), åpnet debatten med klar tale.

– For mange er ikke dette et valg mellom latskap og læring. Det er et valg mellom å ha råd til husleie og å få med seg undervisning. Takket være forelesningsopptak har det vært mulig å gjøre begge deler i svært mange tilfeller.

I august fremmet JSU et forslag om at alle forelesninger på Det juridiske fakultet fra og med høstsemesteret 2025 skal tas opp, men foreløpig er valget om opptak opp til hver enkelt foreleser. I tillegg er tilbudet svært ulikt mellom fakulteter og studiesteder, og det er uenighet om konsekvensene. Er opptakene en hjelpende hånd, eller er skalkeskjul for luksusliv og unnasuntring?

Den døende fulltidsstudenten

Paneldebattantene roser sin egen studietid, der den engasjerte

gjør at mange ser seg nødt til å jobbe ved siden av studiene for å få råd til livets opphold. Ifølge Statistisk sentralbyrå (SSB) jobber 47 prosent av norske heltidsstudenter hele semesteret og 20 prosent periodevis.

Paneldebattant Anders Løvlie, professor ved Institutt for offentlig rett, sier at han ikke er blind for at det er et problem at man må jobbe ved siden av studiene. Samtidig mener han at det er andre verdimeessige spill i dag enn før.

– Man forventer at man skal på skiferie, reise rundt og spise bedre middag. De færreste sitter jo med en matpakke med brunost nedi stua her, sier han med et glimt i øyet.

Ingen tro på podkast-studium

– Mitt grunnleggende syn er jo at universitetet bør være et levende sted. Jeg har ingen tro på at du klarer å oppnå noen form for ferdighet eller kvalitetssikret kunnskapssøken hvis du legger opp til et podkast-studium, hevder Løvlie.

Han tar stort sett ikke opptak, og mener at pulsen i et levende

Det er et valg mellom å ha råd til husleie eller å få med seg undervisning

Tobias A. Sveum, leder for Juridisk studentutvalg (JSU)

fulltidsstudenten stod i tet for et blomstrende diskusjonsfelleskap i forelesningssalen. Dette leder debatten til spørsmålet: Er dagens studenttilværelse slik den en gang var?

– Flest mulig burde møte opp i forelesning, og flest mulig burde være på universitetet. Problemet er jo at Lånekassen ikke er enig, sier student Nils Jørund Lieberg Stieng (21). Han studerer både samfunnsøkonomi og juss på Universitas i Oslo (UiO).

Stieng er opptatt av at forelesningsopptak er en nyttig ressurs for studenter og at det bidrar til økt læringsutbytte. I tillegg frykter han at de som kan lene seg på ressurssterke foreldre har muligheten til å delta i større grad.

– Da risikerer man å få et klaseskille hvor det bare er de som ikke trenger å jobbe i skoletid som alltid får møtt opp i forelesninger.

Lave studielån og høye priser

universitet er diskusjonene som skjer i fakultetets korridorer. Både han og de andre foreleserne bekrefter at forelesningssalene står tomme når det blir tatt opptak.

Juridisk studentutvalg hevder derimot at studenter ønsker å være tilstede på campus. At fellesskapet ikke skapes i auditoriene, men heller i kollokvier, kurs, fadderuker og foreninger.

– Å tro at forelesningsopptak er den store trusselen mot et levende universitet og det sosiale miljøet på jussen, er en grov undervurdering av studentenes engasjement på fakultetet, sier Sveum.

Møter studentene opp?

– At forelesningen ble tatt opp gjorde ikke at jeg ikke møtte opp. Det gjorde bare at jeg fikk forbedret meg bedre og lært mer, forteller Stieng.

Stieng er en av studentene som velger å dra på forelesning selv om

FYR OG FLAMME: Under arrangementet diskuterte studenter og professorer behovet for opptak av forelesning.

gjøres opptak. Men han anerkjenner at opptak kan føre til at flere studenter velger å ikke møte opp. Likevel mener han at det ikke bør være et mål for universitetene å tvinge studenter på forelesning dersom de ikke får læringsutbytte av det.

– Som student tjener jeg ikke

Basert på selvrapporterte opplysninger viser Eurostudent-rapporten fra 2024 at 1 av 5 norske studenter sliter med en funksjonsnedsettelse som følge av psykiske lidelser, kroniske sykdommer og lærevansker som oppleves begrensende i studiene.

– For studenter med lærevan-

Studenters eget ansvar

Stieng er enig med foreleserne om at universitetet skal være et levende sted. Han erkjenner at flere studenter velger å ikke møte opp på forelesning hvis det gjøres opptak. Likevel mener han at studentene evner å ta egne vurderinger når det gjelder eget oppmøte.

Stian Øby Johansen, førsteamanuensis ved Institutt for offentlig rett, fremhever at en grunnleggende verdi på universitetet er at studenter har ansvar for egen læring.

– De kan velge om de vil komme på forelesning eller ikke, de kan velge om de vil lese den oppsatte pensumboka eller ikke, de kan velge å lage sitt eget opplegg, eller de kan følge slavisk den anbefalte løsningen.

Digitale fotspor forhindrer lekenhet

Fra salen belyses det et perspektiv fra auditoriets scene, nemlig at forelesere blir mindre lekne på podiet dersom forelesningene foreviges.

– Jeg binder meg også. Jeg har opplevd å få e-poster fra journalis-

Man forventer at man skal på skiferie, reise rundt og spise bedre middag

Anders Løvlie, professor ved Institutt for offentlig rett

noe på at det er mange folk som sitter i timen og leser VG, eller som er uinteresserte av andre grunner, og de bare er der fordi det ikke finnes et opptak.

Likestilte muligheter

– Jeg tror folk møter opp på universitetet fordi de har lyst. Og jeg tror de som velger å ikke gjøre dette, har en god grunn, forteller Stieng.

sker, for de med norsk som andrespråk, eller for de med fysiske funksjonsvariasjoner, så er dette helt avgjørende verktøy for å kunne lære på like vilkår som andre studenter, uttaler Sveum fra JSU.

Professorene understreker at studenter med særskilte behov gis tilgang på opptak ved behov.

lasseskille

ter som har fått tilsendt ting jeg har sagt om saker. Det er ikke så gøy å bruke tid på å forsvare det man har sagt i forelesningssammenheng, sier Margrete Buskerud Christoffersen, professor og instituttleder for Institutt for privatrett.

I frykt for digitale fotspor, unngås engasjerende sidesprang. Når kameraet er av, tør derimot foreleserne å opptre utenfor boksen. Dette belyser noe håpefullt og nytt: FOMO-en preger ikke bare studenter, men også foreleserne selv. De ønsker å være med, og det med hele seg.

Flere av salens profesorer erklærer seg enige i at høye skuldre svekker læringsutbyttet. Allikevel sier Christoffersen med et smil at det kanskje er noe foreleserne bare må øve på.

– Jeg har vokst opp på internett, og vet at det å drite seg ut

POSITIV TIL OPPTAK: Student Nils Jørund Lieberg Stieng (21) kom rett fra forelesning, selv om den ble tatt opp.

ikke er verdens undergang. Men hvis det begrenser deg som underviser, så burde man absolutt vurdere å ikke ta opptak, sier Johansen.

universitas@universitas.no

MAKTAS YNGSTE

KrFs nye *alpha male*?

KrFs nye innpisker Joel Ystebø (24) mener at kristne verdier absolutt er bedre enn andre.

Politikk

Tekst Edvard Martinius Gilje
Foto Sigrig Ewing

Joel Ystebø (24) er ikke redd for å debattere kontroversielle temaer. Universitas møter storingsrepresentanten for Kristelig Folkeparti (KrF) på Løvebakken for å snakke om «tradwives», kristne verdier og «alpha male»-rollen

– Er kristendommen blitt den nye punken?
– Kanskje litt, ja. På den måten at det er noe som er forbundet med folk som tør å både være seg selv og tenke selvstendig og fritt.

– Hva gjorde at du ble politisk engasjert?
– Jeg har vokst opp i en samfunnsengasjert familie, det preget mine omgivelser. Jeg husker at jeg ble veldig engasjert av friskolesaken da jeg var tidlig i tenårene. Jeg gikk selv på en friskole og følte det var veldig urettferdig når venstresiden primært forsøkte å demonisere skolen jeg gikk på. Det hele endte med at jeg meldte meg inn i KrFU på 13-årsdagen min.
– Over til din nye kjernefamilie: Du er gift og har fått ditt første barn! Gratulerer med det.

Samfunnet bør være mest mulig preget av kristne verdier

Joel Ystebø (24)

– Takk!
– KrFU har i det siste fått mye oppmerksomhet i «tradwife-debatten». Hvordan løser dere det?
– Jeg tror ikke min kone nødvendigvis passer til beskrivelsen «tradwife». Selv om hun er veldig flink med vår datter og er glad i å være hjemme, så tror hun nok at hun kommer til å jobbe. Men jeg er overbevist om at folk må kunne velge ulikt. For meg er det et prinsipielt spørsmål.

– Du kommer fra Kristelig Folkeparti og derfor vi må snakke litt om kristendommen. Hvor kristent vil du si at Norge som land er i dag, på en skala fra en til ti?

– Norge er mer kristent enn man tenker over. Fordi man har en del institusjoner og grunnverdier som er preget av vår kristne arv. Jeg er veldig glad for at folk ikke skydde vekk fra å blande kristen tro og politikk for tusen

Universitas blir kjent med de yngste på Stortinget

KRISTEN OG MEKTIG: Joel Ystebø (24) er en punker i straighte klær.

år siden. Den kristne troen var jo helt vesentlig for å avskaffe veldig mye elendighet. Jeg mener at vi kan trekke verdiene mye mer fram.

– Klarer du å lande på et tall fra en til ti?

– Kanskje en syver, siden det er et kristent tall.

– Hvor kristent skal Norge bli før du vil si deg fornøyd?

– Jeg vil tenke ti av ti. Det betyr ikke at alle skal være kristne, det er ikke et politisk spørsmål. Men at samfunnet bør være mest mulig preget av kristne verdier, det står jeg absolutt for.

– Er de kristne verdiene bedre enn andre?

Jeg tror ikke min kone nødvendigvis passer til beskrivelsen «tradwife»

Joel Ystebø (24)

– Utvilsomt. Land som er bygget på islam eller på sekularisme og ateisme har langt ifra samme levestandard som land bygget på kristne verdier. Så det er ikke noen tvil om at kristne verdier er det beste grunnlaget for ethvert samfunn.

– Til slutt, du har fått rollen som innpisker for eget parti, som

Joel Ystebø

- + 24 år
- + Nyvalgt stortingsrepresentant for KrF Hordaland
- + Medlem av KrF siden han var 13 år
- + Gift og har ett barn
- + Sønn av Bjarte Ystebø, leder av Oslo Symposium og tidligere redaktør i Norge IDAG

vil si at du skal passe på at partifellene dine dukker opp på det de skal. Hvorfor har du har fått den rollen?

– Det tror jeg andre må svare på, men jeg ser på det som en tiliterklæring.

– Ydmykt, men tolker jeg deg riktig i at du egentlig sier at du er en «alpha male»? Som kan holde dine eldre kollegaer litt i øra?

– Jeg tror det har med å gjøre at jeg kommer fra en del av landet som måtte være representert. Beklager at sannheten ikke alltid er så spennende. Hadde vært gøy å tenke det, da. Men ... Ja.

– Jeg skjønner.

– Det hadde blitt fint til saken din, sikkert.

– Ja, det hadde vært en fin overskrift.

universitas@universitas.no

En ny griseord

Hans Majestet Den Gylde Gris er vokteren av Det Norske Studentersamfund. Grisefesten som avholdes hvert fjerde år, der kjente profiler cosplayer adelen, var her igjen.

Det Norske Studentersamfund

Tekst Ingemar Stirling Gundersen
Foto Jonas Sandboe

Lørdag ettermiddag tok en stase-
lig begivenhet plass på Universi-
tetets Aula, festsalen til Univer-
sitet i Oslos juridiske fakultet.
Palestinakomiteéns demon-
strasjonstog i forbindelse med
Norge-Israel-kampen på Ullevål
går forbi arrangementet i Karl
Johans gate. Med dette baktep-
pet trer alle kjolekledde kvinner
og kjole- og hvitt-kledde menn
inn i lokalet. Som uvitende om
hele grisefest-tradisjonen, er det
vanskelig å vite hva man skal
forvente.

SPENTE GJESTER: Både griseordenen og øvrige gjester venter på at begivenheten skal begynne.

GRISEFEST: I en majestetisk bærestol blir grisen transportert mot scenen.

len er satt

Spenning i forkant av arrangementet

Griseordenen består av ulike ridere og kommandører, som tilsynelatende er en noe tilfeldig sammensetning av offentlige personer. Det er ikke alltid helt klart hvilken tilknytning alle de nye medlemmene har til Det Norske Studentersamfund (DNS).

Styreleder i DNS Thea Bråten forklarer at de konkrete begrunnelsene ikke utgis, men at de generelt ønsker å hedre mennesker som har gjort en innsats for Studentersamfundet eller samfunnet for øvrig.

Denne lørdagen er uansett mange på plass for å hylle studentmiljøet på Chateau Neuf.

En av dem som er på vei inn i salen, er paralympisk mester Birgit Skarstein. Foruten å bli slått til ridder, skal også Skarstein holde tale for Griseordenen. Hun var leder av Velferdstinget frem til 2013 og hadde derfor mye med DNS å gjøre. Skarstein ser frem til begivenheten.

– I dag er vi her for Griseordenen. Det er en stolt tradisjon. DNS er et fantastisk fellesskap, og det er imponerende hvor mye man klarer å få til der, sier hun og legger til:

– Oslo har en utrolig rik studentkultur med så mange studen-

I dag er vi her for griseordenen

Birgit Skarstein, paralympisk mester

ter og undergrupper som engasjerer seg for alt mulig.

Adelskap – eller parodi på adelskap?

En av de heldige som skal krones til ridder er tidligere arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik (Ap). Hun ønsker å påpeke at hele ritualet er i humoristisk ånd.

– Jeg forstår at det opprinnelig har vært ment som en kritikk av adelen, og så gjenstår det for meg å finne ut om man lever seg såpass inn i det at det blir et slags adelskap i seg selv. Det er en fin satire.

Blant medlemmene finner man tidligere utenriksminister Ine Marie Eriksen Søreide (H), partileder i Venstre Guri Melby og tidligere assisterende direktør i Helsedirektoratet, Espen Rostrup Nakstad. Lederen av seremonien er den velkjente advokaten John Christian Elden.

Tajiks beskrivelse av et adelskap er derfor ganske treffende, da det er en svært eksklusiv gjeng som står i sentrum av begivenheten.

Griseordenen: En parodi på St. Olavs Orden

+ Ble stiftet i 1859 da Det Norske Studentersamfund sparte til studenthus i en sparegris

+ I 1859 ble også første grisefest avholdt. Fra 1963 og utover hele 1970-tallet ble det ikke holdt noen grisefest, før den ble gjeninnført i 1986. Fra 2000 ble festen avholdt hvert fjerde år

+ I 1867 ble sparegrisen erstattet av en forgylt grisestatue, tegnet av Brynjulf Bergslien
Den oppbevares til vanlig i et hvelv i Norges Bank

+ På 1950-tallet ble det bestemt at man igjen skulle samle inn penger til et nytt studentbygg, som fikk finansiert nåværende Chateau Neuf på Majorstuen

Kilde: Det Norske Studentersamfund

Grisen i sin bærestol entrer scenen

Bortsett fra grisen selv, er Tajiks tidligere kollega begivenhetenes midtpunkt. Utenriksminister Espen Barth Eide (Ap) skal nemlig krones til Storkors av Hans Majestet den Gyldne Gris, en av de høyeste titlene innen griseordenen.

Sammen med blant annet Elden, er han med å bære Hans Majestet den Gyldne Gris opp til scenen. I en majestetisk bærestol blir grisen transportert mot scenen.

Oslos ordfører Anne Lindboe (H) er første taler. Etter at hun har bukket til grisen, understreker hun viktigheten av studentene, og takker blant annet Oslos studenter utallige mange kroner lagt igjen på alle byens vannhull.

En ny griseorden er utnevnet

En etter en blir kommandører og riddere kronet. De bukker ærbødig for grisestatuen, og mild humoring sprer seg rundt i salen, mens nye medlemmer av griseordenen blir utnevnt.

Elden leser opp navnene til den nye ordenen, etterfulgt av ulike

Det var forbudt å ha det gøy

Espen Barth Eide, utenriksminister (Ap)

latinske kallenavn – i tillegg til en intensjonell feiloversettelse til norsk.

«Relato refero» er for eksempel Melbys devise. Hensikten bak dette latinske kallenavnet er uklart,

RIDDER: En anonym hettekledd mann, klar til å slå nye ordensmedlemmer til riddere.

NØFF FOR NEUF: Hvert fjerde år arrangeres grisefesten til ære for Hans Majestet den Gyldne Gris.

utenom dens tilsynelatende komiske effekt. Det som i utgangspunktet betyr «jeg rapporterer tilbake» er feilaktig oversatt til «relativt reflektert».

Når alle ridderne og kommandørene er kronet, er det tid for at Den Norske Studentersangforening tar scenen. Det er på forhånd skrevet en sang som på humoristisk vis tar for seg alle de nye medlemmene av ordenen blir sunget.

Spesielt får Tajik gjennomgå i sangen, da pendlerboligsaken fra 2022 blir nevnt. «Tajik, har du no lært kvar hen du bur?» synges det til den tidligere statsråden.

Barth Eide bæret av utnevnelsen

Arrangementet er over, og hele salen går i tog ut mot foajeen. Barth Eide

er offisielt blitt den nye Storkors av Hans Majestet den Gyldne Gris.

– Det er en stor ære, sier Barth Eide.

– Er det en større ære enn å bli utenriksminister?

– Innenfor denne Hans Majestet Grisens verden, så er det jo en av de største ærene man kan få. Sånn sett, ja.

Barth Eide mimrer tilbake til gode minner fra hans tid som student ved Universitetet i Oslo, der han studerte statsvitenskap. Den gang bar akademia preg av at kommunistpartiet AKP (m-l) sto sterkt på universitetene, selv om det hadde begynt å dabbe litt av da han studerte, forteller ministeren.

– De hadde lagt ned forbud mot alt som var morsomt. Det

var forbudt å ha det gøy. De avvirket alle disse tradisjonene som har vært med alle universitetene i Oslo i mange år. Jeg var med i det kullet som gjenopprettet tradisjonene, og etter det har det vært mange morsomme fester på Chateau Neuf.

Det som har startet som en parodi på adelskapet, kan forstås som en hyllest av de som har bidratt ekstra mye for DNS. Barth Eide understreker at tradisjonene skal tas med en klype salt.

– Det er viktig å si at dette er ironisk. Det er en parodi på en orden, og litt av moroen med det er at vi tar den både veldig på alvor, men at vi vet at det bare er tull samtidig, forteller Barth Eide.

TRONDHEIM OVER OSLO:

Får 153 millioner mer

Regjeringen vil ikke prioritere økt satsing på studentboliger i kommende periode. Leder for Velferdstinget ønsker imidlertid ikke å kritisere regjeringens studentpolitikk.

Studentboliger

Tekst Sigurd Øye Linnestad
Foto Shilan Sari

Torsdag 9. oktober var det duket for åpning av nye studentboliger i Nydalen. Tre boligblokker skal romme til sammen 478 studentboliger. Markeringen av boligåpningen besto av korsang fra Kvindelige Studenters Sangforening, snorklipp og taler. Blant talerne var Elisabeth Gjerdrem Johansen, leder for Velferdstinget i Oslo.

Velferdstinget og regjeringen er ikke samkjørte

På spørsmål om hun ikke hadde noe kritikk å utsette regjeringen eller SiO for, var Johansens svar klart.

– I dag må vi feire. Det er viktigere for oss å fremme vår studentpolitikk enn å være kritisk, sier hun.

– Det er ikke nok utbygging i dag, men hvis målet til Arbeiderpartiet når opp til 30 prosent dekningsgrad, er det godt nok.

Dekningsgraden viser til andelen studenter som er bosatt i studentboliger framfor å være leietakere i det private leiemarkedet. Det kan imidlertid virke som Johansen og regjeringa ikke er så samkjørte, for til Universitas gjør forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland (Ap) det klart at de opererer etter et annet mål for studentboligutbygging:

– Med Arbeiderpartiets politikk kommer vi til å nærme oss målet på 20 prosent dekningsgrad i løpet av denne regjeringsperioden, som blant annet Norsk Studentorganisasjon (NSO) opererer med.

Ønsker ikke økt satsing

– Arbeiderpartiet ønsker å styrke studentenes økonomi og bygge 12.000 boliger i den kommende perioden, forteller Aasland.

Regjeringen annonserte i februar et mål om å bygge 130.000 ordinære boliger innen 2030. I den ambisiøse boligsatsingen vil altså Arbeiderpartiets (Ap) mål fra 2021, om utbyggingen av 3000 studentboliger per år, stå fast.

– Tusenvis av studenter sto i kø for studentbolig også ved starten av dette semesteret. Bør ikke da Arbeiderpartiets mål om utbygging av studentboliger økes?

– Det er et mål som ligger godt over det som har vært gjennom tidligere år. Så vi mener at vi har satt et veldig ambisiøst mål, mener kommunal- og distriktsminister

Bjørnar Skjæran (Ap).

– Det vil også bety noe for studentene at vi har satt et mål om å bygge 130.000 nye boliger. For enhver ny bolig som bygges er bra for hele boligmarkedet.

Rekordhøye tilskudd i 2025

I 2025 kunne regjeringen skryte av rekordhøye tilskudd til utbyggingen av studentboliger. I statsbudsjettet for 2025 var det Sosialistisk

SiO er en trygg boligaktør, som vil studentene vel

Elisabeth Gjerdrem Johansen,
leder for Velferdstinget i Oslo

Venstreparti (SV) som fremforhandlet økningen i finansiering av studentboliger.

– Er ikke da SV partiet som kjemper for studentenes interesser?

– Vi gjør det alle sammen. SV er viktig, og Arbeiderpartiet og Senterpartiet har også levert for studentene. Dette er budsjettet vi står sammen om. Og jeg er veldig stolt av det, sier Aasland.

– Men dere hadde jo ikke den økte finansieringen av studentboliger i deres opprinnelige budsjettforslag?

– Nei, men det er det endelige budsjettet som er vedtatt på Stortinget som teller. Og det står vi sammen om.

Trondheim får mest tilskudd

Av de rekordhøye tilskuddene til studentboliger i 2025, var det Studentsamskipnaden i Trondheim som fikk mest, med 22 prosent av den totale tildelingen. Her hjemme fikk SiO 17 prosent. Det betyr at Trondheim fikk 153 millioner kroner mer enn Oslo, enda Oslo har nærmere dobbelt så mange studenter som Trondheim. Oslo har også de høyeste leieprisene i Norge. For en leilighet med fire soverom, typisk kollektivstørrelse, er gjennomsnittlig leiepris i Oslo nesten 7000 kroner høyere enn i Trondheim, ifølge Statistisk sentralbyrås (SSB) leiemarkedsundersøkelse for 2024.

– Hvorfor vurderer regjeringen Trondheims behov som større enn Oslos?

– Disse tilskuddene er det Husbanken som fordeler, basert på søknader og på prosjekter som de ulike samskipnadene har utviklet,

REKORDSTOR: Regjeringens tilskudd til studentboliger i 2025 satte rekord. Økningen var det SV som fremforhandlet.

svarer Aasland.

– Men Husbanken fordeler midlene på mandat fra regjeringen?

– Vi fordeler ikke per by først. Vi bevilger en pott, og så søker man Husbanken, og så fordeler Husbanken den potten på de ulike prosjektene som har søkt.

Aasland legger til at det ikke vil være aktuelt å detaljstyre Husbanken på hvilken kommune som skal få hvor mye. Hun mener det er mange brikker som må falle på plass:

– Du må ha tomter og prosjekter. Du må ha byggeaktivitet som du kan søke på. Der har det vært mange gode prosjekter i Trondheim.

Ønsket ikke prioritere studentboliger på Økern

1. juli kom en ny forskrift i plan- og bygningsloven, som åpner for at kommunene kan regulere for

NYDALEN: SiOs nyeste boligsatsing omfatter 478 studentboliger.

studentboliger i arealplaner. Det betyr at Oslo kommune kan stille krav til at områder brukes eksplisitt studentboligformål. Det vil gjøre det enklere for aktører som

SiO å få tilgang til tomter.

24. august, første bystyremøte etter forskriften tredde i kraft, stemte Høyre-byrådet ned forslaget om å regulere for studentboliger i et byg-

mer til bolig

JUBILEUM: Kvindelige Students Sangforening sang under åpningen av studentboligene. Med 130-årsjubileum i år er de verdens eldste akademiske kvinnekor.

ningsprosjekt på Økern. Byråd for byutvikling, James Stove Lorentzen (H) forsvarer byrådets beslutning om å stemme ned forslaget.

– Det er et prosjekt som har på-

gått i veldig mange år. På Økern er det lagt opp til en miks av næring, bolig, kultur og veldig mye annet. Å endre på det og kjøre inn noe som vil kreve omprosjektering,

Vi må bygge opp studentboligmiljøet videre utenfor Ring 3

James Stove Lorentzen (H),
byråd for byutvikling

det går ikke an å gjøre i aller siste øyeblikk.

Flere studentboliger utenfor Ring 3

Byrådsleder i Oslo Erik Lae Solberg (H) sa i 2022 at Høyre-byrådets mål er å bygge 10.000 studentboliger innen 2027.

– Nei, det sa han ikke, mener Lorentzen.

Solberg kom med uttalelsen til Dagbladet. Han mente at det daværende antallet studentboliger i Oslo, 9900 stykker, måtte dobles innen 2027. Lorentzen har også ved andre anledninger nektet for dette.

– Var byrådsleder Solbergs uttalelse i 2022 bare valgspill da?

– Det vet jeg ikke, det kan jeg ikke uttale meg om, svarer Lorentzen.

Bystyret har vedtatt at byrådet innen utgangen av 2025 må legge fram en plan for utbyggingen av studentboliger. Per nå har ikke byrådet noen konkret tomt de kan peke på. Lorentzen viser likevel til noen prosjekter de har holdt på med.

– Vi har noen tomter, men veldig lite. Vi solgte nettopp Hagegata 30 på Tøyen til SiO. I Maridalsveien 299, også i Nydalen, blir det nå regulert boliger med studentboligformål for første gang i Oslo. På Økern legger vi ut en tomt til studentboliger til salg, som SiO kan konkurrere med andre om.

Universitas rapporterte i august om den nye Økern-tomten som ble lagt ut for salg, uten at Lorentzen den gang ville love tomten til SiO. Han mente at de akkurat her skulle «se hva som rører seg av andre aktører».

Nå viser Lorentzen til en sak som behandles av byutviklingsutvalget, som ser på muligheten for å flytte havna for Kielferga fra Filipstad til Kongshavn. Her kan det også være aktuelt å bygge studentboliger, ifølge Lorentzen.

Planen for studentboligutbygging som byrådet skal legge fram innen utgangen av året, vil ifølge Lorentzen ikke foreslå konkrete geografiske områder for utbygging. Han er imidlertid klar på én ting planen vil inneholde:

– Den sier nok noe om at vi må begynne å breie utover. Det har vært bygget mest i Nydalen og på Kringsjø. Vi må bygge opp studentboligmiljøet videre utenfor Ring 3.

universitas@universitas.no

ANNONSE:

Tilbudsguiden

AVIS

Pen sum for studenter:

MORGENBLADET

10 uker for 10 kroner

Derefter 50 % studentrabatt

Bestill på morgenbladet.no/student

Dagsavisen

Få 50 % studentrabatt på Dagsavisen!

Bestill her:
abonnement.dagsavisen.no/student

dagsavisen@mediacconnect.no
Tlf: 22 99 80 00
www.dagsavisen.no

LYD- OG LYSUTLEIE

Skal du ha fest?

Utleie av:

- Lyd
- Lys
- Aktivitetsleker
- ute/innekino
- Sceneteknisk
- Silent Disco

10% Student rabatt

DJ BOOKING NORGE AS
www.djb.no

Alt av artister og underholdere

FORENING

Er du student og forfatter eller aspirerende forfatter?

Da kan du bli studentmedlem hos oss!

I Forfatterforbundet kan du bli kjent med andre forfattere, få råd om rettigheter og kontrakter – og delta på lærerike seminarer, fagdager og webinarer.

forfatterforbundet
fagforeningen for norske forfattere

MUSEUM

Astrup Fearnley Museet

U25-medlemskap 190,-
Studentbillett 100,-
Under 20 Gratis

Nasjonalmuseet

Utstillinger • Arrangementer • Åpninger
Klubbkveld • Bibliotek • Foredrag

Student under 30 år: 120,-
Medlem U25: 349,-

KINO

100
HUNDRETS PÅ MANDAG

180
U-28 ÅR PÅ TEATER

vegascene.no

GYNEKOLOG

Majorstua kvinneklinikk

Gynekologisk undersøkelse og celleprøve
Studentpris kr. 1.050,-

Gynekolog sentralt på Majorstuen. Du får raskt time hos gynekolog, og du trenger ikke henvisning. Enkel timebestilling på nett og ingen ekstra gebyr for timer på kveld og i helger.

Velkommen til en hyggelig og profesjonell time.

Bestill time på majorstuakvinneklinikk.no

KULTUR

Victoria
NASJONAL JAZZSCENE
Karl Johansgt. 35

Oslos mest spennende konsertprogram med jazz, improvisasjon og musikk som ikke ligner annet

Studentpriser
Uhørt! med gratis inngang

nasjonaljazzscene.no

YOGA

STUDENTMEDLEMSKAP
YOGA
UBEGRENSET YOGA FOR KUN
599,- MND

www.leelacamelbyen.no

Levde et dobbeltliv på Blindern

NY BOK: Sidsel Wold er i disse dager aktuell med boken *Israel – et land i kamp med seg selv*, som handler om Israels dype og indre splittelser.

Sidsel Wold ville konvertere til jødedommen og kjempet for Israels sak. På Blindern ble hun utskjelt av medstudenter for sine meninger.

Studietid

Tekst Jo Skarra Braathen
Foto Adrian Heggem Misfjord

– En del av meg var israelsk, men det kunne jeg ikke snakke om, forteller tidligere Blindern-student og senere korrespondent i Midtøsten for NRK, Sidsel Wold. Gjennom hele livet har Wold hatt et nært forhold til Israel. Universitas møter bokaktuelle Wold på Blindern, der hun forteller at hun på 80-tallet levde et dobbeltliv.

Kibbutzlivet

Wolds fascinasjon for Israel begynte allerede i ung alder. Som 19-åring reiste hun ned og var frivillig på et israelsk arbeidskollektiv, kalt kibbutz, der prinsipper

om likhet og solidaritet sto sentralt.

– Kibbutzen ble veien min inn i Midtøsten. Der drev jeg med kalveoppdrett, og melket kyr. Jeg likte meg veldig godt, og ble værende der i to og et halvt år. Israel ble mitt andre hjem, og jeg følte meg halvt israelsk.

Wold beskriver hvordan kibbutzen var en lukket boble, der hun ikke hørte noe om Israels undertrykkelse av palestinerne.

– Vi traff ingen palestinere, og hørte aldri noe annet om dem, enn at de ville drepe israelere og hatet jøder. Vi tenkte nok at de ikke var noe bra folk.

Steile fronter på Blindern

I 1982 vendte Wold tilbake til Norge for å begynne studiene

ved Universitetet i Oslo (UiO). Hun forteller at Israel i tiårene før hadde blitt beundret av mange i Vesten som et progressivt og sosialistisk prosjekt. Imidlertid var stemningen nå i ferd med å snu.

Da Israels hær tilrettela for massakrene mot palestinske flyktninger i Sabra og Shatila i 1982, sendte det sjokkbølger rundt i verden. Det var ikke lenger like

populært å støtte opp om Israel.

– Blindern var et pro-palestinsk sted. Jeg husker det hang et stort banner på Frederikkeplassen, der det sto at «Israel er en okkupant og driver med massedrap». Så det var ikke noe særlig stemning for mine synspunkter.

Wold opplevde å bli skjelt ut av medstudenter for å ha bodd i Israel og vært frivillig på kibbutz. Den fiendtlige stemningen hun opplevde mot Israel på 80-tallet, førte til at hun skjulte sin støtte til landet.

– Jeg levde et dobbeltliv i denne perioden. Jeg hadde ett liv på Blindern, der jeg holdt kjeft. Ett annet der jeg engasjerte meg for den israelske saken og var med mine jødiske venner. Så jeg levde to adskilte liv i ti år. Det var litt skummelt.

I utgangspunktet ville Wold studere arabisk, men hun var redd for å bli fryst ut av medstudenter. Derfor valgte hun å studere statsvitenskap, russisk og historie.

– Jeg ville bevege meg litt vekk fra Midtøsten. Russisk var liksom en helt annen verden. Der ville det ikke bli noe bråk, tenkte jeg.

Wold forteller at hun elsket å studere, spesielt russisk og historie.

– Statsvitenskap var jo litt tørt, men russisk og historie var et eventyr å studere.

Ønsket å konvertere til jødedommen

I studietiden engasjerte Wold seg i flere sionistiske og jødiske foreninger. Hun satt i styret til Med Israel for fred (MIFF), der hun blant annet besøkte avisredaksjoner og kritiserte deres ensidige dekning av Israel-Palestina-konflikten.

– Tenk at jeg gjorde det? sier Wold vantro.

MIFF har senere kritisert utenrikskorrespondenten for selv å være antisemittisk og ensidig i sin dekning, noe hun kommenterer at framstår «litt ironisk».

– Da du var student var du i gang med å konvertere til jødedommen, men så avbrøt du?

– Ja, jeg var jo aldri så veldig religiøs, men jeg ville tilhøre kulturen og folket. Jeg ønsket å konvertere innenfor den konservative retningen av jødedommen.

Til tross for at rabbineren i Stockholm sa han ville konvertere Wold, var ikke rabbineren i Oslo, Michael Melchior, enig.

– Han mente at siden Det Mossaiske Trossamfunn i Oslo var or-

lertid ned i Jerusalem, og reiste til Vestbredden med israelere som ville hjelpe palestinerne som levde under okkupasjonen.

– Sakte, men sikkert, oppdaget jeg hvor forferdelig undertrykkende Israel var mot palestinerne. Og det var smertefullt å møte seg selv i døra på den måten, og innse at jeg hadde tatt feil.

Etter Hamas' angrep på Israel 7. oktober 2023 og Israels brutale krigføring i Gaza, forteller NRK-korrespondenten at hun har vært helt fortvilet.

– Jeg hørte ofte israelere jeg snakket med si «vi må drepe palestinerne, de må vekk fra Gaza. Vi må bli kvitt dem».

NRK-korrespondenten følte et jag etter å finne stemmer som ikke var like fiendtlige mot palestinerne. I sin nyeste bok *Israel – et land i kamp med seg selv* besøker forfatteren den lille kibbutzen Nir Oz. Her

Israel ble mitt andre hjem

Sidsel Wold, journalist og forfatter

hadde beboerne kjempet for fred og sameksistens med palestinerne i mange år, men Nir Oz ble likevel hardt rammet i angrepet den 7. oktober.

– I kibbutzen hang det en plakat for en fredsdemonstrasjon som skulle avholdes kvelden 7. oktober. De ble angrepet av Hamas om morgenen. Hver fjerde innbygger i denne kibbutzen ble enten tatt som gissel eller drept.

Kibbutzlivet som hadde formet hele hennes liv, hjalp nå Wold med å forstå litt av den vanskelige situasjonen israelerne står i etter 7. oktober.

– Hamas angrep de få i Israel som fremdeles jobbet for sameksistens, og som ville ha fred. Det virket helt meningsløst, sier hun og legger til:

– Jeg tenkte også mye på at mange av de jeg traff bare er vanlige, snille mennesker, som bare er født inn i en helt uøselig konflikt.

Drømmer om Blindern-retur

Tilbake på Blindern, synes ikke Wold at så mye har endret seg siden sist hun studerte. Hun mimrer tilbake til forelesninger i historie og russisk, og forteller at hun drømmer om å sette seg på forelesningsbenken på ny:

– Tenk å begynne på historie om igjen – det hadde vært flott det! Kanskje jeg nå også kunne studert arabisk, sier hun med et lurt smil om munnen.

universitas@universitas.no

Jeg hadde ett liv på Blindern, der jeg holdt kjeft

Sidsel Wold, journalist og forfatter

todoks, kunne jeg ikke konvertere meg innenfor en annen retning i Sverige.

Tilbake i kibbutzene

Lenge mente Wold at alt Israel gjorde var riktig. På begynnelsen av 2000-tallet slo hun seg imid-

– Les pensum for faen, ikke klapp etter forelesning

En professor har gjort ferdig en to timer lang forelesning, og takker for seg. Hva gjør du? Løfter du hendene og setter i gang applaus eller trasker du stille ut?

Klapping

Tekst Hedda Anie Hysten
Foto Ivo Ek & Sigrid Ewing

– Jeg synes det er en uting. I gamle dager klappet man ikke, det har kommet de siste årene. Hva blir det neste, skal vi klappe for politiet? spør masterstudent i samfunnsøkonomi på Universitetet i Oslo, Nora Jungelges Heyerdahl (26).

I mange av auditoriene ved Universitetet i Oslo (UiO) fylles rommet ofte av applaus etter at foreleseren har takket for seg. Men er det ikke bare hyggelig?

– Jeg skjønner intensjonen om at det er en hyggelig ting, og det er mange flinke forelesere som fortjener klapp. Men at standarden skal være at alle klapper etter forelesninger, det synes jeg er dårlig, svarer Heyerdahl.

Selv har hun studert på UiO i mange år og har lagt merke til at applausen er noe som har kommet de siste årene.

– Det er et symptom på at det er en generasjon som er bestevenn med foreldrene sine, legger hun til.

Flere måter å gi bekreftelse på

Heyerdahl understreker at det finnes mange andre måter å vise en foreleser at undervisningen var god på.

– Rekk opp hånden og snakk. Det er mye viktigere at folk har lest på forhånd og er engasjerte. Les pensum for faen, ikke klapp etter forelesning. Klapping er ikke et plaster på såret fordi du ikke har lest det du skulle.

Samtidig forteller hun at hun er positiv til at studenter går bort til foreleseren etterpå for å si hva de likte, og hva som fungerte bra i forelesningen.

Uttrykk for glede

Professor i kognitiv nevrovitenskap på UiO, Bruno Laeng, tror studenter klapper etter forelesning fordi situasjonen kan minne litt om et teaterstykke: noen som står på en scene og noen som ser på.

– Det er en form for ros og anerkjennelse, og en måte å uttrykke glede på, forteller han.

Han legger også til at i Tyskland, Sveits og Østerrike er det vanlig å banke i bordet når forelesningen er ferdig.

Menneskelig å klappe

To andre studenter fra samfunnsøkonomi tar til motmæle, og synes klapping er en fin måte å gi bekreftelse på.

– Det er menneskelig, vi har blitt verre som samfunn på å gi hverandre ros. Det er viktig å gi ros, sier Tamina Fritz (23).

UTING: Nora Ingeliens Heyerdahl mener klapping etter forelesning er unødvendig.

– Det finnes jo andre måter å gi ros på?
– Klapping er laverskel, hvis én begynner å klappe, begynner andre å klappe. En litt

Det er litt rart. Det har blitt harry å klappe på flyet, men vanlig å klappe i forelesning

Bent Sofus Tranøy, professor statsvitenskap ved Høyskolen Kristiania og Universitetet i Innlandet

stillere student kan også klappe og vise at forelesningen er nyttig.

– Forelesninger er et gode
Student Vetle Silnes (20) mener at forelesnin-

gene er et gode for studentene, og at det derfor er en fin gest å vise takknemlighet.

– Alternativt kunne jo studiene vært at man leste på egenhånd og kun møtte til eksamen. Seminarer og forelesninger er et gode vi blir tilbudt, og det er forskere som setter av tid for å lære oss noe.

Han legger til at selv om ikke alle forelesninger er like gode, fortjener foreleserne likevel en applaus for innsatsen og tiden de bruker.

Tydelig nei

I gangene på Oslomet er svaret et tydelig nei fra samtlige studenter Universitas snakker med.

– Jeg har aldri vært med på noe klapping, visste ikke det var en greie, forteller masterstudent i anvendt kunstig intelligens, Laurits Pedersen.

Flere peker på at undervisningen ofte foregår i mindre klasserom, og at det derfor føles litt merkelig å klappe.

– Også gjør man litt som de andre gjør,

om det ikke er noen andre som gjør det, gjør man det ikke, og motsatt. Jeg starter ikke alene, legger Miriam Marie til.

Kjipt om den oppleves som tvungen

Professor i statsvitenskap ved Universitetet i Innlandet og Høyskolen Kristiania, Bent Sofus Tranøy, har holdt forelesninger i en årrekke på UiO. Han forteller at han merker forskjell på applausene han får.

– Jeg blir veldig glad om applausen vir-

KJIPT: Tranøy synes ikke noe om tvungen klapping.

ker oppriktig og spontan. Også er det litt kjipt dersom jeg opplever den som tvungen. Alt som virker fake er kjipt, forteller Tranøy, som for øvrig er tidligere ansvarlig redaktør i Universitas.

Da han selv var student, falt det dem aldri inn å klappe etter en forelesning.

– Det er litt rart. Det har blitt harry å klappe på flyet, men vanlig å klappe i forelesning.

På spørsmål om det er rart å få applaus bare for å gjøre jobben sin, svarer Tranøy:

– Det er en performativ jobb. Hvis studentene merker «fyfader dette var bra», da er det hyggelig med applaus. Om jeg hadde ønsket at studentene skulle slutte helt hadde jeg vært nødt til å få til en normendring, og det ligger jo ikke i min makt, svarer han.

Forskjell på applaus

Studentene som mener klapping er på sin plass, synes ikke forelesere bør tolke mengden applaus som et direkte uttrykk for kvaliteten på undervisningen.

– De burde heller se på det som funksjon av stemningen og situasjonen, de vet jo selv når de har gjort en dårligere jobb, sier Fritz.

Silnes tolker ulik applaus på en annen måte, og legger til at selv den mest beskjedne applausen kan være verdt noe.

– Mens en god, engasjerende applaus er en indikasjon på at dette er bra, avslutter han.

STUDENTER FLYKTE

– Det var d

Da krigen brøt ut i Sudan våren 2023, var det få som ante hvor ødeleggende den skulle bli. To år senere står landet midt i verdens største humanitære krise, og en hel generasjon utenfor utdanning.

Sudan

Tekst Edvin August Velle og Jens Bryhn Erlandsen (oversetter)

– Det som skjer i Sudan er umenneskelig, og mens verden tier utspiller det seg drap, ødeleggelse, voldtekt, sult og atter mer lidelse.

Det forteller Ayah Mohammed Hassan (21) over telefon fra Kairo, der hun i dag oppholder seg i eksil på grunn av krigen i Sudan. Hun studerer kinesisk og engelsk språk ved Universitetet i Khartoum, gjennom online undervisning.

Men Hassan er ikke alene. Hun er bare en av over tolv millioner mennesker som er fordrevet grunnet borgerkrigen, og en av mange studenter i eksil og diaspora. Antallet markerer den største fordrielseskrisen i verden i dag.

En mørklagt tilværelse

Borgerkrigen mellom regjeringsstyrkene (SAF), ledet av general Abdel Fattah al-Burhan, og den paramilitære gruppen (RSF), styrt av Mohamed Hamdan Dagalo, medfører enorme tap og lidelser.

Det er rundt sju millioner barn og unge som ikke kan gå på skolen, og totalt 17 millioner i skolealder er ute av skolen. Situasjonen betegnes som verdens verste utdanningskrise, og når kommandantene barker sammen mot hverandre, fanges sivile i kryssilden.

– Krigen har hatt enorm innvirkning på livene våre, og hele opplevelsen av å leve gjennom en krig har vært utrolig mørk, forteller jusstudent Azadi Osman (23), som i likhet med Hassan lever i eksil. Hun bor i dag i Uganda.

Hun og familien flyktet fra Sudan i juni 2023 – samme året som krigen brøt ut, og siden den gang har hun ikke fått muligheten til å delta i noen form for klasse med fysisk oppmøte. Dette har tæret på motivasjonen til både å jobbe og studere.

Men selv om mørket tynger, skimtes håpet. For på den lyse siden har ekstra tid gitt Osman mulighet til å engasjere seg i aktiviteter for å stanse krigen, og for den humanitære innsatsen i Sudan. Hun forteller at det er svært givende.

– Man må jo fortsette, for verden går jo videre. Og den dagen krigen tar slutt, må vi være forbedret på å bygge opp landet igjen,

Borgerkrigen i Sudan

+ 24,6 millioner mennesker er rammet av sult og hungersnød som følge av borgerkrigen i Sudan, og landet befinner seg i verdens desidert største humanitære katastrofe, ifølge Verdens Matvareprogram (WFP)

+ Krigen som har rast siden 15. april 2023 er mellom de to mektigste militærorganisasjonene i Sudan. Regjeringsstyrkene (hæren) på den ene siden, og den paramilitære gruppen Rapid Support Forces (RSF) på den andre

+ Mer enn 150.000 mennesker har dødd i konflikten over hele landet, og rundt 14 millioner mennesker har flyktet fra hjemmene sine i det FN har kalt verdens største humanitære krise

+ Sudan er samtidig ett av de landene i verden som rammes hardest av klimaendringer. Dette forsterker konflikten og skaper nye spenninger

Kilde: NRC, Liv Tønnessen og Verdens Matvareprogram (WFP)

møte den humanitære krisen og gjenopprette rettferdighet.

Ubelyst krise

For både ungdom og studenter som har flyktet og er i eksil, særlig i nabolandene Egypt og Saudi-Arabia, er situasjonen svært krevende. Mange har flyktet uten dokumentasjon, og de møter språkbarrierer, høye skoleavgifter og manglende støtteordninger.

I april i år beskrev FNs spesialrapportører situasjonen som en av verdens verste humanitære katastrofer. Og konflikten betegnes som en av de mest alvorlige og minst belyste krisene i vår tid. Dette gir Hassan sterkt uttrykk for:

– Jeg er redd. Redd for krigen, dens ødeleggelser, fremtiden til meg selv, dem rundt meg og dem etter oss. Flere ganger føler jeg meg psykisk utmattet.

Og i fra samme ånd som Hassan, uttrykker Osman:

– Jeg kunne fortalt mer enn nok av vonde og krevende hendelser som har hendt meg og andre jeg kjenner, men det har jeg ver-

I RUINER: Bildene viser ødeleggelsene på Universitetet i Khartoum før og etter borgerkrigen.

ken tid eller lyst til. I stedet ønsker jeg heller å sette fokus på det jeg vil belyse: nemlig nødvendighe-

Ikke råd til å studere

Siden de sudanske væpnede styrkene (SAF) gjenerobret Khartoum

Verden må begynne å rette øynene sine mot Sudan, for det som skjer der er umenneskelig

Ayah Mohammed Hassan (21), student ved Universitetet i Khartoum

ten av støtte fra det internasjonale samfunnet nå, for å gi sudanske studenter fleksible løsninger og humanitære stipender.

i mars 2025, har de utstedt ordre som krever at sudanesiske høyere utdanning så vel som sivile tjenester returnerer til Khartoum. Men

fasilitetene er ødelagt, internett og elektrisitet mangler, en stor andel av universitetsmiljøet er fordrevet, og det kan fremdeles være farlig å returnere.

I tillegg er det blitt svært kostbart å studere, og flere er avhengig av økonomisk støtte fra familiene sine. Livet er blitt dyrere, og siden 2020 har prisnivået på flere varer og tjenester økt med 400 prosent i landet. Dette har resultert i at flere studenter har måttet sette studiene sine på pause og bli i landet for å bidra til å forsørge familiene sine.

R FRA BORGERKRIG: Død overalt

FOTO: PRIVAT

Blant dem som har vært nødt til å forbli i landet og sette studier på pause, er Mojab Mohammed Ahmed (22) som studerte for å bli landmålingeniør ved Sudan University of science and technology. Han bor nå i Khartoum og jobber som dagsarbeider, hvor han tar på seg ulike oppgaver uten fast ansettelse.

– Det er ikke lett å reise et annet sted for å studere, siden det er vanskelig å skaffe pengene. Kostnadene er utenfor min økonomiske evne, forteller Ahmed.

Han understreker at han prio-

riterer mat, bolig og medisinsk behandling over studier, og situasjonen er langt fra optimal:

Jeg kunne fortalt mer enn nok av vonde og krevende hendelser, men det har jeg verken tid eller lyst til

Azadi Osman (23), student

– Jeg og familien ble tvunget til å flytte på grunn av alle kulene og

granatene som regnet ned på oss. Det var død overalt.

Likevel, på grunn av kostnadene

så Ahmed og familien seg nødt til å flytte tilbake til Khartoum etter at

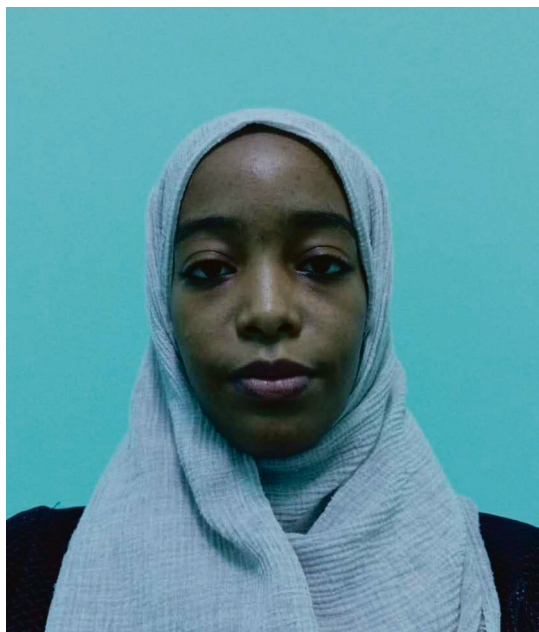

FOTO: PRIVAT

FLUKTEN:
Ayah Mohammed Hassan (21) forteller at reisen var lang og komplisert. Hun kom inn i Kairo på uoffisiell måte – uten visum, og er nå registrert i FN som flyktning.

KHARTOUM:
Mojab Mohammed Ahmed (22) forteller at det fortsatt ikke er beboelig i Khartoum.

hæren rykket inn og byen ble tryg- gere.

– Problemet er bare at Khartoum er ubeboelig, fremhever den tidligere studenten.

En tapt generasjon

Ifølge forsker ved Chr. Michelsen Institute (CMI) og ekspert på Sudan, Liv Tønnessen, er Sudans høyere utdanning i dyp krise.

Forskeren begrunner dette i en e-post til Universitas med at: «Krigen har ført til stengte universiteter, ødelagt infrastruktur, og masseflykt blant studenter og ansatte. Mange universitetsbygg er plyndret eller utilgjengelige, og undervisning er umulig i store deler av landet».

I tillegg utdyper Tønnessen at universitetene historisk sett har vært viktige arenaer for politisk mobilisering og motstand, der studenter har spilt en sentral rolle. At disse institusjonene nå er i ruiner, det er ikke bare tap

for utdanning, men for hele det sivile samfunnets evne til å organisere seg og kreve endring.

Ifølge Unicef står fremtiden til en hel generasjon på spill, og flere omtaler utdanningskrisen med betegnelsen «en tapt generasjon». Det beskriver en hel gruppe unge som mister muligheten til utdanning, trygghet og deltakelse i samfunnsutviklingen, ifølge Tønnessen.

Denne tapte generasjonen er noe av det Hassan frykter når hun tenker på fremtiden.

– Jeg frykter at krigen vil ødelegge fremtiden for utdanning, studier og arbeid i Sudan. Samtidig bekymrer jeg meg for vår generasjon, og de som kommer etter oss, forteller hun, og legger til:

– Verden må begynne å rette øynene sine mot Sudan, for det som skjer der er umenneskelig. Det må handling til – ikke stillhet.

Fra forelesning til frøpose

Arkitekturstudent Zana Ahmedi har en grønn *masterplan*. Alt dokumenteres på Instagram, men Ahmedi sier at hun ikke har planer om å bli hageinfluenser.

Parsellhager

Tekst Albert Randsborg
Foto Adrian Heggem Misfjord

PÅFYLL: Zana Ahmedi forteller at parsellhagen var et vendepunkt for henne.

Parsellhager

- + Et dyrkingsareal delt inn i mindre deler (parseller) som leies ut til privatpersoner for å dyrke grønnsaker til eget forbruk
- + I dag er det 23 parsellhager i Oslo kommune, med til sammen rundt 1000 parseller
- + Parsellhager skiller seg fra kolonihager ved at de ikke har bygg på tomten

– Jeg er den eneste studenten her. I hvert fall foreløpig, sier landskapsarkitekturstudent Zana Ahmedi (24).

En kort spasertur fra Holmlia togstasjon befinner man seg fort blant korte tregjerder, gjødsel, blomster og frø. Her har Ahmedi sin egen parsell, hvor hun dyrker alt fra løk og purre til zaatar og salvie.

Interessen for hjemmedyrking har skutt i været de siste årene. Salget av settepoteter har økt med 34 prosent på kun ett år.

– Vi ser en tydelig trend der stadig flere ønsker å dyrke egen mat, sier kategorisjef Anne-Sofie Odden i Felleskjøpet Agri i en pressemelding til NTB i mai.

Praktisk påfyll

Ahmedi har alltid hatt et sterkt forhold til dyrking, natur og jorda.

– Jeg vokste opp i Nord-Makedonia. Alle hjemmene har en hage der, og de spiser av hagen. Det har alltid ligget bak som inspirasjon.

Etter fullført videregående tok hun fri og reiste rundt og jobbet på gårder. Reisene tok

NAM: Studenten har med kjeks, syltetøy og urtete til Universitas.

henne til Spania, Costa Rica og Tyskland.

– Jeg ville komme helt ut av systemet og se hvordan man kan leve selvforsynt.

Senere startet Ahmedi på landskapsarkitektur på Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO). Nå tar hun en mastergrad i det samme på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Selv om hun jobbet tett på naturen i studiene, ble det for teoretisk i lengden. Etter et år på AHO, søkte Ahmedi om parsell på Holmlia. Hun fikk fort beskjed om at det var plass til henne. Det ga henne et nyttig praktisk påfyll til studiene.

– Det var en mulighet til å fortsette å ha kontakt med jorda. Det var da jeg savnet det

aller mest. Å faktisk teste de tingene man prosjekterer for. Landskapsarkitektur blir veldig «hypotetisk», og man går glipp av relasjonen til jorden, forklarer hun.

Hagen minner Ahmedi på det viktigste med studiene hennes.

– Det var et vendepunkt for meg å kunne gjøre dette ved siden av studiet. Vi jobber først med veldig små rom, og så med den største skalaen. Parsellen er en påminnelse om det lille og det taktile. At vi planlegger ting som skal vedlikeholdes. Vi må være bevisst på hvor mye omsorg planter krever.

– *Hadde det vært sunt for alle landskapsarkitekter å ha en parsell?*

– Ja! Det har jeg alltid ment, konstaterer Ahmedi.

Parsellen er en påminnelse om det lille og det taktile

Zana Ahmedi

– Snegler spiser alt

Ahmedi setter seg ned på benken sin, en sidelagt stamme hun hentet fra skogen. Hun peker på en tom krydderpakke parsellna-boen brukte som frø.

– I det siste har jeg kommet en gang i måneden. Det er det jeg har overskudd til. Men alt gror jo av seg selv, sier hun og legger til:

– Jeg tror heller ikke jeg har brukt mer enn tusen kroner siden jeg begynte for to år siden. Hvis man gjør et regnestykke, tror jeg jeg har spart på det totalt.

Ahmedis fremgangsmåte er nok litt uortodoks. Samtidig er den mye vennligere mot både jorda og lommeboka.

– Noen bruker flere tusen kroner på ny jord, men det er jo egentlig helt ulogisk. Man må investere i kompost hver sesong, fordi jorda blir helt utmattet av næringsstoffer.

I stedet tester hun ulike metoder for å bygge opp jorden slik hun mener man bør. Hun bygger lag med jord for å luften godt.

– Jeg hadde et mega-snegleproblem i sommer, fordi de elsket å bo i de lagene. Snegler spiser alt. Neste år skal jeg bruke andre materialer som gjør det vanskeligere for sneglene.

Hun fjerner lokket fra midt på parsellen for første gang i år, og avslører en luftig, lett og sunn dyrkejord. Metoden har fungert.

– Å, se hvordan jorda har blitt! Nå ble jeg skikkelig glad!

«Sharing is caring»

Samtidig som hun dyrker, dokumenterer Ahmedi parsellen godt på Instagram. Hun har likevel ingen planer om å bli influenser med det første.

– Det har jo vært en måte å dokumentere det på for min egen del. Men også for å dele med venner som kan bli inspirert, sier hun.

Ahmedi understreker at delingen er det mest givende med parsellen.

– Delingen er nok den største verdien med å ha en parsell som student. Du deler med andre og andre deler med deg. Jeg ga venninna mi en personlig purrelevering i fjor ... hun elsker purre!, sier Ahmedi.

Ikke bare bekjente, men også ukjente, stikker innom.

– Jeg dyrker for eksempel zaatar, den palestinske oreganoen. En mann gikk forbi og

spurte hva jeg gjorde. Dagen etter tok han med stiklinger til meg. Det var helt tilfeldig. Og hver gang jeg tar opp at jeg har parselhage så får jeg en historie om en mor, far eller besteforeldre som drev med det samme. Det er skikkelig fint, forklarer Ahmedi. Poetisk legger hun til:

– Hovedfilosofien med dyrking er deling. Maten smaker aller best hvis man får dele det med familie og venner, og det får deg til å fortsette å dyrke år etter år.

GENERØS: Ahmedi sier hovedfilosofien med dyrking er å dele.

Et sentralt problem

Parsellen er ikke kun en givende fritidsaktivitet, men også et oppgjør. Ahmedi er redd for at vi mister forståelse for hvor maten vår kommer fra.

– Vår generasjon vet ofte ikke hva som kan dyrkes og hva som er spiselig. Se for deg de som er enda yngre enn meg, de har enda mindre kontroll. Det har blitt et sentralt problem innenfor dyrking, mener hun.

Hun demonstrerer problemet med en historie: En dag gikk en liten gutt på tur forbi med faren sin. Han spurte Ahmedi hva hun holdt på med, og om han kunne få noe fra hagen.

– Dere skulle sett ansiktet hans da han

Hovedfilosofien med dyrking er deling

Zana Ahmedi

så meg dra en gulrot fra jorda. Han var helt sjokkert over hvordan gulrøtter vokser!

Felleskjøpet er enig med Ahmedi. Jordbrukselskapet sier at mange som engasjerer seg for dyrking, stoppes av en mangel på kunnskap.

– Det er fortsatt et gap mellom vilje og handling, sier Line Hildonen Ramstad, konserndirektør for marked og kommunikasjon i Felleskjøpet, i en pressemelding til NTB i mai.

– Halvparten ønsker mer kunnskap om hvordan man dyrker mat, men 75 prosent dyrker fortsatt lite eller ingenting selv. Med litt innsats og støtte kan vi snu dette, sier Ramstad.

Nye trusler, nye løsninger

– Dette er det våteste stedet i parsellhagen, fortsetter Ahmedi.

– Det var også derfor jeg valgte det, selv

om mange foretrekker de tørre, solfylte stedene.

Ekstremvær, klimaendringer og overvann utgjør en trussel for dagens dyrking. Man kan ikke lenger kun dyrke på de ideelle

Dere skulle sett ansiktet hans da han så meg dra en gulrot fra jorda

Zana Ahmedi

stedene. Denne utfordringen tar Ahmedi på strak arm.

– Det er jo et aktuelt tema i hele verden nå: Hvordan skal vi dyrke på de våteste stedene? Da jeg tok over denne parsellen, skjønte jeg jo at det ikke var tomater jeg skulle dyrke mest av. Jeg er fortsatt i kontakt med han som hadde hagen før meg, og han er imponert over at jeg har klart å dyrke noe som helst, sier hun stolt.

Salvie og hjemmelaget syltetøy

Ahmedi plukker noen blader fra salvieplanten i hjørnet. Hun putter dem i de medbrakte tekoppene, og heller over kokende vann.

– Dette er en av mine favoritturter. Den finnes ikke naturlig her, men den vokser veldig fint uansett. Den endrer form i ark-tiske forhold.

– *Hva annet er det du har med?*

Hun drar ut en pakke kjeks og to glasskrukker.

JORDNÆR: Siden oppveksten i Nord-Makedonia, har Ahmedi følt seg kallet til å dyrke selv.

– Dette er syltetøy med epler fra Holmlia. Og denne andre vet jeg ikke hva heter, men den er spiselig.

Hun smører syltetøyet på kjeks mens hun drikker fra tekoppen sin. Universitas' utsendte får også prøve.

– *Det smaker litt som tilsørte bondepiker i kjeksform.*

– Bare mye bedre, da, legger Ahmedi til med et smil.

DEBATT

Idé- og debattredaktør:
edvinvelle@gmail.com

Edvin Velle
983 10 619

KJØR DEBATT

Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Aarghhh. Jævla ragebaiting!

Du sitter der, rolig med kaffen, og *doomscroller* deg gjennom feeden for å se noe lettbeint, og lamme stresset ditt en liten periode. Og så plutselig dukker en artikkel opp med tittelen: «Hvorfor jeg sluttet å støtte Pride». Du vet du ikke burde trykke, for det må jo være *ragebait* og *clickbait* på en og samme tid, men hjernen din hvisker: «bare ett klikk, du må jo vite hva idioten sier». Og der gikk du – rett i fella.

Ragebaiting er vel egentlig internettets svar på mygg: Små problemer som summer og er umulige å ignorere. Det er innhold designet for å gjøre deg irritert, slik at du trykker deg inn på saker, blir forbanna, deler, og dermed mater algoritmen med akkurat det den vil ha: Nemlig sinnet ditt. For hver gang du kommenterer eller trykker deg inn, er alt mediene hører et: «*ka-ching*».

Det er ille at det virker, og alle vet som oftest at de blir lurt, men klarer tross alt ikke å la

være. Ragebaitere har perfektionert kunsten å kaste ut absurde meninger som agn. Og vi går på hver gang. Ja, selvfølgelig går vi på.

Likevel er det verste med denne trenden at den har spredd seg til virkeligheten! For nå, etter en lang studiedag, til og med kanskje kombinert med et jobbskift til sent, tar plutselig mine venner og samboere i bruk trikset ragebaiting for sin egen nytelse. Det virker som de og flere bruker trikset «*just for the love of the game*». Og denne globale dugnaden i kollektiv irritasjon synes jeg ikke noe om. Spesielt fordi jeg representerer en av dem man kunne sagt at er «lett å ragebaite».

Jeg synes ikke noe om denne nye trenden, for den utnytter oss hissige, og gjør tilværelsen slitsom. Stopp med det nå, og la oss heller *joybaite*!

Av Eddy

Ukas overhørt

Pass på, pass på, mamma ringer meg!

hektisk løpende AHO-er

Den siste pilsen for kvelden på Café Sara er bare såååå ikke verdt det

anonym student

En ting er å ha en kjæreste, en annen ting er å ha livets juice

forneym singel

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas? Send innlegget ditt på e-post til

debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

ILLUSTRASJON: AGNES FELICIA SANDMO BRENNÅ

Trykk på den store, røde knappen

Sett på det jævla opptaket. Det er ikke så vanskelig.

Forelesninger

Albert Randsborg, journalist

Altfor mange ganger har jeg møtt på professorer som ikke tar opp forelesningene sine. Begrunnelsene varierer, og de går meg på nervene. En vanlig unnskyldning er ofte at «det bare er for mye å sette seg inn i».

Og det er jo veldig forståelig, for hvordan skal man klare å trykke på den store røde knappen på skjermen? Det er vel bare uaktuelt for noen å lære seg hvordan man tar i bruk den nye teknologien. Du kan vel i det minste ta et taleopptak på mobilen, om alt annet blir for vrient?

Andre vanlige begrunnelser går: «Sorry, hvis du vil at vi skal begynne med det så må du ta det med *'the higher-ups'*. Jeg bare gjør det samme jeg alltid har gjort». Det er visst ikke engang vurdert å prøve å ta opp forelesningene.

Men for andre, de av verste sort, er det mer et taktisk valg: «Hvis man tar opp forelesningen, da blir jo alle bare hjemme! Ingen møter opp lenger». Selv om foreleseren godt vet hvordan man tar opptak, og teoretisk sett kan publisere det uten noen problemer, velger hen aktivt å frata oss læringsressursen.

Når du med vilje velger å ikke tilby en ressurs til dine studenter, da har du grunnleggende misforstått din oppgave. Og før du sier at forelesning lett kan erstattes med pensumlæsning: Nei, det kan den ikke. Da hadde man jo ikke hatt forelesninger. At ekspertene går gjennom fagstoffet selv, på en planlagt, strukturert og fordøyelig måte, kan ikke erstattes. Det er en

unik ressurs, ment å spille på lag med pensum, ikke erstatte det. Forelesningen er den viktigste læringsressursen vi har, og da bør den være tilgjengelig for alle.

Men glem latsabbene som velger å ikke møte opp hvis det er opptak: Hva med studenter som må jobbe på dagstid fordi studiestøtten ikke strekker til? Hva med studenter med besteforeldre på besøk? Studenter som er syke? Selv hvis SiO Helse har ledig tid til klamma-test samtidig som forelesningen, bør man kunne se forelesningen i ettertid, spør du meg – kall det et folkehelseiltak.

Og kanskje opptak skader oppmøtet, men la oss i så fall gjøre en avveining. Jeg har vært i emner med forelesningsopptak, hvor auditoriet er helt fylt opp, samtidig som jeg har vært i emner uten forelesningsopptak, hvor auditoriet har vært helt tomt. Og jeg vil heller sitte i en tom forelesningssal, der det vanligvis kunne vært 400, hvis det hjelper de 20 studentene som ikke hadde muligheten til å komme uansett. Det bør ikke være kontroversielt.

Hvis du på død og liv mener forelesningsopptaket vil drepe forelesningen som kunstform, så var den ikke så

vanskelig å ta livet av uansett.

Kanskje sørger også opptak for en lettere tilværelse for foreleser. Ett opptak kan jo brukes i årevis. Er foreleseren syk? Null stress! Videoen er fra 2022, og den er dritgod, til tross for det ene dumme spørsmålet fra salen.

debatt@universitas.no

Kjære høyresiden: Straff løser lite

Debatten rundt ungdomskriminalitet bærer preg av billig retorikk og enkle løsninger. I stedet mener jeg vi heller bør stole på ekspertene.

Ungdomskriminalitet

Audun Hammer Hovda, leder i Sosialistisk Ungdom

Debatten rundt ungdomskriminalitet handler ofte for mye om hvordan vi skal reagere på alvorlig kriminalitet, og for lite om hvordan vi kan forhindre den. Høyresidas faktaresistente tilnærming skaper flere problemer enn den løser.

For det evige jaget etter strengere straffer er et farlig blindspor. Forslag som å øke maksstraffen, senke den kriminelle lavalderen og innføre dobbel straff i utsatte

områder, har kommet på løpende bånd – særlig i den siste tiden. Alle uten faglig belegg.

Jeg forstår veldig godt behovet for å framstå som handlekraftig, tydelige og frampå i møte med alvorlig kriminalitet. Men behovet for å framstå slik kan aldri veie mer enn faktisk å være det.

I debatten om ungdomskriminalitet er det viktig at vi holder hodet kaldt og hjertet varmt. Politimester i Øst politidistrikt Cecilie

Lilaas-Skari skrev i Aftenposten 9. august i år at «Strengere straffer og lavere kriminell lavalder kan gi en følelse av handlekraft, men det løser ikke de underliggende problemene», og følger opp med «[...] jeg frykter at jakten på raske løsninger overskygger det som faktisk virker.»

Dette handler ikke bare om hva vi snakker om, eller hvilke lover vi skriver, men også hva vi prioriterer pengene til. Fængselsstraff har ekstreme kostnader for ungdommen som ofte i praksis dømmes til et liv i kriminalitet, men også for skat-

tebetalerne. En ungdomsplass i fengsel, med tverrfaglige team, kan koste opp mot 20.000 kroner døgnet.

Altså: Det skal ikke mange fængselsdøgn til før forebyg-

Det samme gjelder andre tiltak vi kan sette inn når kriminaliteten først er begått, som et hurtigspor i domstolen for ungdomskriminelle, mer personlig oppfølging og fotlenke.

Når sårbare barn blir kruttet av hardbarka kriminelle, er vår oppgave å gi dem trygge veier ut av kriminalitet, ikke raske veier inn i fengsel. Alvorlig kriminalitet er et problem som er for viktig til å la debatten preges av enkle løsninger, billige poeng og Tiktok-retorikk.

Politikken vi fører må baseres på kunnskap, ikke innfallsmetoden. For kun sånn skaper vi færre ofre.

debatt@universitas.no

Det evige jaget etter strengere straffer er et farlig blindspor

gende tiltak vi og ekspertene vet fungerer, og som faktisk forhindrer kriminalitet før den begås, gir mer verdi for pengene. Eksempler på dette er sommerjobber, tiltak mot barnefattigdom og fritidstilbud.

Stein i glasshus, Universitas?

I fjor gikk Universitas hardt ut mot UiO for dets samarbeidsavtale med Equinor. Det ser de ut til å ha glemt.

Equinor

Oskar Heggernes, representant for grønn liste ved UiO

For et par kvelder siden ble jeg lei doomscrolling og klikket meg inn på Universitas sine sider. Da dukket Equinor-logoen opp, i en annonse som dekket store deler av skjermen, og det sto: «Vi støtter studentorganisasjoner over hele landet».

Jeg stusset over dette, og husket den gangen avisens tidligere redaktør Dagny Mathilde Mohn gikk hardt ut mot Universitet i Oslo (UiO) sin samarbeidsavtale

med Equinor i 2024. For er det rimelig å høste annonseinntekter fra et selskap man tidligere har ment at universitetet bør holde seg langt unna?

Det er ikke meningen å kneble inntektene til en avis som trenger det sårt. Men poenget er å stille spørsmål ved skillet avisen trekker mellom egnede og uegnede annonser.

Selv om annonser ikke nødvendigvis representerer avisens

meninger, ville nok mange sperret opp øynene dersom Kongsberg Gruppen eller Lockheed

en uttalelse om at produksjonen av fossile brenslere kan være en folkerettsstridig handling. Slike

Med ICJs uttalelse i bakhodet, skulle det bare mangle at Universitas tok avstand fra aktører som Equinor

Martin fikk reklamere i Universitas. Ja, våpenindustrien er verre enn oljeindustrien, men det gjør ikke annonseplass for Equinor forsvarlig.

Tidligere i år kom Den internasjonale domstolen (ICJ) med

konklusjoner kommer ikke uten grunn. Flommen i Pakistan i 2022 rammet nær 33 millioner mennesker, hetebølgen i Europa samme år tok livet av mer enn 60.000 og syklonen Freddy førte til 1,4 millioner fordrivelser

i Sørøst-Afrika i 2023. Vi vet at klimautslipp fra fossilt brensel er med på å bidra til økt hyppighet av ekstremvær. Og da er det naturlig å stille spørsmål ved Equinor som annonsør.

Et alternativ kan for eksempel være å basere seg sterkere på midler fra Velferdstinget eller andre troverdige aktører, og Universitas bør derfor tenke nøye gjennom hvordan de forholder seg til annonser fra selskaper som bidrar til økt fossilproduksjon.

Med ICJs uttalelse i bakhodet, skulle det bare mangle at Universitas tok avstand fra aktører som Equinor. Det mente i alle fall Mohn den gangen.

debatt@universitas.no

Barnehagelærer – verdens beste yrke?

Bemanningskrise i barnehagene merkes i hverdagen, og det er barna som rammes.

Bemanningskrise

Anne Greve, professor i barnehagepedagogikk ved Oslomet

Tenk deg at du har fulgt barnet ditt til barnehagen. Barnet viser uvilje mot at du skal gå, og dere blir møtt av en barnehagelærer som sier til barnet ditt: «Hei. Bra at du er her. Skal vi fortsette leken fra i går?» Men så ser barnehagelæreren at barnet ditt er lei seg og foreslår en rolig lesestund før leken. Det godtar barnet ditt, og du kan si «hadet» og gå.

I et annet scenario derimot, kan du tenke deg at dere blir møtt av støy og uro, ingen ansatte er å se, og etter en stund kommer det en voksen person du aldri har sett før. Vedkommende presenterer seg som en vikar og spør hva barnet ditt heter for å kunne krysse av på en liste. Så går vikaren for å ordne opp i en konflikt mellom

to andre barn, og barnet ditt tviholder deg rundt benet. Deretter følger du barnet ditt inn på avdelingen. Da sier den ansatte: «Det kommer sikkert til å gå bra når du har gått. Om en time kommer det en ansatt til». Og du går, med gråten i halsen og dårlig samvittighet.

Begge disse scenarioene ligger ofte tett opp til realiteten i mange barnehager.

Der det er nok bemanning derimot kan personalet være sammen med barn i grupper, og ha tid til å lytte til hvert enkelt barn. Men

med for få ansatte blir det brannslukking og liten tid til det enkelte barnet.

Nå er det en bemanningskrise i barnehager, og færre utdanner seg til yrket. Samtidig ønsker mange, i likhet med sykepleierne, å slutte

Med for få ansatte, blir det brannslukking og liten tid til det enkelte barnet

i yrket, fordi de ikke får gjort jobben sin på en god måte. Derfor må noe gjøres.

For det første mener jeg at det

er viktig å fortelle ungdom om alle fordelene med å jobbe i barnehage. For eksempel utgjør man som barnehagelærer en skikkelig forskjell i barns liv, og man får brukt seg selv og egne interesser i yrket.

For det andre må regjeringen øke bevilningene til barnehagen, og øremerke bevilningene slik at penger som går til å styrke bemanningen, blir brukt til dette, og ikke til å saldere kommunens stramme budsjetter.

debatt@universitas.no

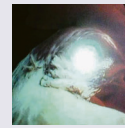
Anmelderredaktør: **Julia Bueso**
juliakbueso@gmail.com 482 46 820

ANMELDELSER

Universitas anbefaler

Veblen Goods – «Crying Girl at The Party»
Indiepop-band med bemerkelsesverdig navn (veblen goods betyr «luxury items whose demand increases as their price rises») ute med fengende ny låt!

Bikelane – «GLUE MY EYES TOGETHER»
Bikelane er tilbake med karakteristisk energi, bråkete gitar og herlig selvironisk tekst.

Jouska – «California»
Breezy og kontemplativt fra Jouska, om å finne hvile et uventet sted.

Sassy 009 – «Butterflies»
Forsmak på Sassy 009s kommende album, med et tøft og spennende elektronisk lydbilde.

Teater:

Ellevilt eventyr om drager, sex og dragesex

Med sex, drager og hyperpop tar nerdene teateret fra beste-borgerlige kulturtanter. *Dragonblood* er helt meningsløst og fantastisk morsomt.

Dragonblood

Hvor: Det Norske Teatret
Hvem: Only Slime

På toppen av den veldig lange trappa til Scene 3 på Det Norske Teatret møter jeg en fantasy-ternerna med røde ledlys og plastrekvisitter. Her setter Only Slime, bestående av tysk-norske Tobi Pfeil og australske Claudia Cox, opp en spillinspirert og sjangroverskridende fantasyopera. Pfeil og Cox spiller bikarakterer i stykket, i tillegg til å filme oppsetningen.

Dragonblood handler om Julie, hvis mor blir drept av en drage. Et radiostyrt gullegg klekker, og det blir født en annen drage som blir torturert av en hekseduo i BDSM-kostymer. Julie møter Bård the bard, en slags narr med enorm penis. Han lærer henne å slåss med sverd, slik at hun kan ta hevn på dragen som drepte moren hennes. Et überblondt ektepar i vikingkostymer som tatt rett fra Festmagasinet smir et dragonslayer-sverd og sexy dragonslayer armour til Julie. Hun reiser til drageslottet for å drepe dragen. Der finner hun moren sin, som medgir at hun ikke ble drept — men reddet — av dragen. En sort pappmachedrage avslører for Julie at: «I am your father». Julie dør av sjokk, men vekkes til live av dragens magiske kraft, fordi hun har dragens blod.

Stykket er preget av burlesk humor og gimmicks. Heksene lager heksebrygg av dragens organer med en dildo som visp. Bård the bard introduserer seg

FOTO: OLE HERMAN ANDERSEN/DET NORSKE TEATRET

som «internasjonal gullmedaljevinner flatearther i fekting». Julie synger hyperpopstekno, mens alle de andre karakterene slåss mot dårlig animerte skurker på stor-

skjermen. Dragen vi senere får vite at er Julies bror, går ned på henne og smiler vått til kameraet.

Noe av fjolleriet tar litt vekk fra handlingen. Det blir vanske-

lig å skjønne hvor man skal følge med, og hva som egentlig er poenget. Den første timen ble jeg veldig distraheret av heksene på en skjerm i hjørnet, som torturerte

dragen mens det skjedde noe helt annet midt i salen. Handlingen er dessuten ganske vanskelig å forstå, fordi karakterene sier veldig lite og ting skjer veldig fort. Når man endelig tror at man begynner å forstå noe, bryter karakterene ut i sang, eller begynner å simulere sex.

Samtidig er stykket genialt — på sin egne, sprø måte. Det har mange intelligente referanser til elementer fra det klassiske helteeventyret, spillverdenen, fantasisjangeren og nerdekultur. De logiske problemene i stykket kompenseres for ved at stykket er en parodi på seg selv.

I tillegg er håndverket solid: Kostymene og rekvisittene er fantastisk morsomme, dialogen sylskarp og skuespillerne dyktige. Nynorsk, tysk og stoltensbergesque engelsk blandes på veldig komisk vis.

Det beste med *Dragonblood* er stemningen. Skuespillerne og publikum storkoser seg. Skuespillerne tvinger publikum til å delta, både i selve stykket og pausen. Jeg ble for eksempel klappet på hodet, matet med godterisopp og fikk holde i halsbåndet til en av vikingene. Den barnslige gleden og fellesskapsfølelsen gjør det hele litt magisk.

Stykket beveger seg så langt unna teatersjangeren som det er mulig å gjøre på en teaterscene. Desentralisering av handlingen, logiske selvmotsigelser, parallelle hendelsesforløp og omfattende publikumsinteraksjon utfordrer den klassiske forståelsen av teateret. Stykket beholder likevel teaterets beste kvalitet: samspill mellom mennesker.

Dragonblood handler mest om humor for humorens skyld, og at publikum er med. Det er oppslukende, intenst og kjempe-morsomt. Det er ingen dyp forestilling med et tankevekkende budskap om meningen med livet. Men det i seg selv er genialt nok.

Mia Huse
anmeldelser@universitas.no

Ukas anbefaling

Klosterkuren

Hvem: De fyllesyke Hva: Den beste hangoverkuren Hvorfor: Vask vekk syndene

I morges våknet jeg opp med en dunkende hodepine, Gårsdagens synder ble fort vasket vekk og diskusjonen jeg hadde med en fremmed om ekteskap mellom fetter og kusine var glemt. Så neste gang du er fyllesyk, ikke ligg i senga og tenk på hvor dum du var dagen før, fortrensk skammen og dra til ditt nærmeste kloster!

Johanne Reichelt, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Døtid holder deg levende

Hvem: Tidsoptimister Hva: Full kalender Hvorfor: Ro ned

Det er fort gjort å bli litt overivrig med planene sine. «Ja, jeg vil bli med på middag», «Seff er jeg ledig for arrangementet her», eller «Jeg har alltid tid til pils». Det er jo ganske deilig å være tidsoptimist; liker folk egentlig å være begrenset til døgnet 24 timer? Man vil så gjerne si ja til alt og bruke tid med de som ønsker å bruke tiden sin med deg. Dessverre vil selv ikke

Superman være super nok til å manifestere en ekstra time i døgnet, og det er ingen god idé å fylle kalenderen såpass at det ikke er noen timer til overs for å hvile og stirre i veggen. Det er viktig det og.

Miles Herman Flikke, journalist i Universitas

Bok:

Samtiden er syk

ILLUSTRASJON: PERNILLE RAMSTAD

I *Hyperpolitikk* stiller Anton Jäger samtidsdiagnosen på underholdende og troverdig vis.

Hyperpolitikk

Hvem: Anton Jäger
Forlag: Cappelen Damm

Når tenkte du sist på Black Lives Matter (BLM)-demonstrasjonene i 2020? Er det fem år siden sist? Det er i så fall symptomatisk for vår tid, skal vi tro den belgiske idéhistorikeren Anton Jäger. I forrige uke kom *Hyperpolitikk* for første gang på norsk, oversatt fra tysk av Eivind Lilleskjæret. I boka argumenterer Jäger for at vi lever i «hyperpolitikkens tidsalder».

I dag er alle deler av det personlige livet ladet med politisk mening, skriver Jäger. Alt fra hva vi spiser (kjøtt eller grønt), til hvordan vi kler oss (*quarter-zip* eller skjørt over bukse), og hvordan vi flytter på oss (lastesykkel eller dieselbil). Paradoksalt nok fører ikke dette til noen betydelige politiske konsekvenser. Slik er det fordi den politiske ladningen ikke er organisert, men forblir kun personlig. Ser vi tilbake på BLM-demonstrasjonene i 2020 er dette tydelig. Mens sinnet, fortvilelsen og kamplysten til demonstrantene var oppsiktsvekkende, har institusjonaliseringen av demonstrasjonenes livskraft stort sett uteblitt. Demonstrasjonene forsvant fra gata, politikken og bevisstheten, omtrent samtidig.

Forvitringen av massebevegelser, som BLM-demonstrasjonene, er som skuddsår vi har glemt at vi hadde. Når Jäger stikker fingeren sin i såret, og minner oss på hvor få endringer

de har ført til, er han smertelig overbevisende.

Hyperpolitikk er gjennomgående kapitalismekritisk og Jäger er, som Karianne Holst skriver i etterordet, en «venstreintellektuell med venstrepopulistiske sympatier». Han kaller vår hyperpolitiske samtid «en overlegent markedskonform variant av politikken». Samtidig er han minst like kritisk til den tidsalderen han kaller postpolitikken – karakterisert av 90- og 00-tallets kalde liberalisme. Jäger, som er klar over at han maler med (for) bred pensel, opererer med fire slike tidsaldre: Massepolitikken, postpolitikken, antipolitikken og senest hyperpolitikken.

Tidsaldrene plasserer han skjematisk ut fra to akser: Hvor politiserte de var, og hvor stor grad av den politiske deltakelsen som var institusjonalisert. Massepolitikken, som startet ved århundreskiftet og varte frem til berlinmurens fall, var veldig politisert og institusjonalisert. Postpolitikken, som fulgte og varte frem til finanskrisen i 2008, var lite politisert og institusjonalisert. Deretter kom antipolitikken, som han kaller populismens tiår, og hyperpolitikken, som begge var/er svært politiserte, men lite institusjonaliserte. Hyperpolitikken skiller seg fra antipolitikken ved at den er mer diffus og uforutsigbar enn dens populistiske, men mer pålitelige tvilling. Jägers fremstilling er en grov, men likevel fruktbar forenkling av historien. Den viser tydelig hvordan samtiden ble syk.

Mens Khrono for noen uker siden skrev om unge akademikere som ikke leser bredt, kan vi her slå fast at dette ikke gjelder for Jäger. 31-åringen fyller skarve 125 sider sakprosa med sitater og anekdoter fra Twitter-universet,

franske retthistorikere, tyske fotografer og ungarske forfattere. For å underbygge argumentet er hovedkarakterer i samtidsromaner, særlig Michel Houellebecq sine, like viktige som valgresultater og OECD-statistikk. Det skaper en dynamikk som engasjerer, opplyser og sørger for jevnlig avbrekk. Når Jäger også viser at han er oppdatert på internettkulturen, som i en referanse til den kraftig *meme*-ede hyllest David Guetta rettet til George Floyd, er det vanskelig å ikke humre – en sterk latterreaksjon for sakprosa å være.

Jäger gjør mye på de 125 sidene. Effektiviteten er en av bokas triumfer, men også en av dens fallgruver. Til tider, og da særlig når stater parlamentariske historie presenteres, blir det kjedelig opprampsende. Det betyr derimot ikke at det som ramses opp er unødvendig. Heldigvis sørger effektiviteten også for at man ikke forblir i fallgruben for lenge.

Lesere som kommer seg opp av fallgruben og ut på andre siden av boka, vil sitte igjen med en bedre forståelse av vår politiske samtid – og et klarere bilde av hva som må gjøres. For Jäger nøyer seg ikke med å diagnostisere samtiden, han skriver også ut resept. Medisinen er å gjenorganisere det personlige livet uten å miste den politiske ladningen. Det er ikke nok å være med i Facebook-grupper og «reposte stories»; massene må finne veien tilbake til interesseorganisasjonene, sier han. Gammel medisin for ny sykdom, altså. Mens Jägers diagnose er troverdig, fremstår dette mer utopisk. Men kanskje det er en utopi verdt å prøve.

Younes Essahli Vik
anmeldelser@universitas.no

Kulturkalender uke 42, 43 & 44

18/10 Big tech må vekk – festival for digital motkultur

På lørdag arrangerer Attac en endagsfestival viet til digital motkultur, som tar for seg utfordringene med vår tids digitale verden. Attac jobber for demokratisk forankret økonomi, og «Big Tech må vekk» er en reaksjon på at verdens rikeste mennesker eier den digitale infrastrukturen som utgjør en så stor del av hverdagen vår. Hvordan kan vi ta tilbake kontrollen? Gjennom panelsamtaler, kunst, foredrag og musikk utforskes hvordan vi kan vinne tilbake de digitale livene våre. Festivalen finner sted på Hausmania og foregår hele dagen.

Hvor: Hausmania
Når: Lørdag 18. oktober, fra kl 11

22/10 Bare Folk på Josefines visescene

På onsdag er det visekveld på Josefines Visescene og bergensbandet Bare Folk kommer hele veien fra Bergen for å spille sine harmoniske og varmende viser i hovedstaden. Bare Folk har blitt rost for sin sjangerblanding og viser som er tro til både folkens lynne, og dens lekne lyrikk. Samtidig er det de jazzete elementene som gjør Bare folk så sjarmerende – selv på bergensdialekt. Lokale Hersleb Visekollektiv varmer opp!

Hvor: Josefine Visescene, Josefine Vertshus
Når: Onsdag 22. oktober, kl 19.30

28/10 – 2/11 Oslo World

Snart er det bekmørkt når du står opp om morgenen og setter kursen mot studiestedet ditt, og minst like mørkt når du vender snuten hjemover igjen. Slapsen inntar Oslos gater og en sur vind finner veien inn under den kule, men tynne høstjakka. Hvordan unngå å miste motet? Sørg for å få med deg noen av de hete bookingene til Oslo World! Denne musikkfestivalen har gjort det til sitt oppdrag å ta verden til Oslo, og Oslo til verden. Internasjonale stjerner fra Latin-Amerika, Asia og Afrika inntar Oslos konsertscener i en uke og lager varmende dansegulv og elektrisk stemning. Å se salsa, cumbia og shaabi på Cosmopolite, eller psykedeliika, funk og reggae på Jaeger, er et solid plaster på såret når du ikke kan trekke sørover selv.

Hvor: En rekke ulike scener i byen
Når: 28. oktober–2. november

Tutti Kutti

I ukas utgave kan du lese om regjeringens forslag til statsbudsjett for 2026, og hvordan det kan påvirke studentene. Vi tok en prat med statssekretær i finansdepartementet, Kurt Steuthe, for å høre litt om forslaget.

–Hva syns du om forslaget dere har lagt fram?

– Mange kaller dette verdens beste budsjett, og jeg er enig.

– Flere av partiene dere trenger støtte av krever bedre tannhelse og satsning på velferdstjenester. Vil dere skuffe dem?

– Absolutt. Vi må senke forventningene deres. Det er et viktig mål også i verdens rikeste land å ha en lineær utvikling. Nedover, selvsagt.

Han forklarer at kuttene i velferden frigjør rom for strategiske prioriteringer.

– Om vi kan tilby konkur-

ransedyktige lønninger til ledere i staten, kan vi holde jacuzziene deres varme slik at det blir lettere for dem å ta kalde beslutninger

Steuthe peker på at regjeringens mål er *Newer Public Management*, en videreutvikling av den gamle modellen.

– Helt likt *New Public Management*, men i praksis mer *New*, mindre *Public*, og uten *Management*. Vi har nesten ikke ansvar for noe! gliser han.

Når vi spør om studenter, nikker han alvorlig.

– De er framtidas ressurser, som vi må forvalte stramt. Det er viktig at de lærer seg å leve på budsjett, det er realkompetanse: livets skole.

Benja-Mine Improvisso

Ukas studentvin

SÅNN GÅR NO DAGAN: Ukas vin er lur som en kameleon, og ubeskrivelig som en glassmanet – kanskje er det derfor den kalles Kein Name? Vinen lukter litt julebrus og pæregodteri, og har som nesene våre forrutså en litt besk sødme til en riesling trocken å være. «Daff Mozell», påstår en panelist, og en annen trekker det frem som positivt om man ikke orker å drikke vin som smaker vin. «Skvip!» utstøtes fra en kant, og «Jeg hyller den!» høres fra en annen...

Mens panelet kverulerer om den fortjener karakter to eller tre, ramler enda en panelist inn i rommet og tar en slurk: «Grønn frukt, slank, frisk syrlighet... Med tanke på pris? Seks av syv». Panelet måper av vinens flertydige natur og går i oppløsning uten å lande på noe som helst. Vurderingen blir som følgende: *Kein Name, kein Charakter!*

Vinurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

**Kein Name
Rheinhessen Riesling
Trocken 2024**

Pris: 139,90 kroner
Land: Tyskland, Rheinhessen

Alkohol: 11,5 prosent

Freyja Eikrem Ims, vinanmelder i Universitas

Vi spør

Velkommen til grisefest!

På lørdag ble det arrangert grisefest, en slags kultete galla for gamle folk som liker gris. En Vi spør-representant følte seg litt utelatt og ringte en av de ansvarlige for invitasjonene til gallaen.

– Hei, er dette Bendik fra Det Norske Studentersamfund?

– Hei! Ja, men jeg sitter ikke i styret lenger. Det har jeg ikke gjort på lenge.

– Åja. Men var du på grisefest på lørdag?

– Ja, det var jeg!

– Å. Jeg var ikke.

– Nei.

– Hvordan blir man invitert på Grisefest? Jeg har hørt at det var en stor feiring, med prisutdeling og greier.

– Den er som andre gallaer. Noen kjøpte billett, og noen ble invitert.

– Jasså. For jeg føler egentlig jeg hadde passet ganske godt inn. Kanskje jeg kan bli invitert.

– Ja, kanskje. Men jeg sitter som sagt ikke i styret, jeg har ikke så mye med det å gjøre.

– Men synes du det kunne vært mer demokratisk? Jeg la merke til at mange som fikk priser var minst 60 år, er ikke det litt snevert?

– Vel, det er mange politikere, og folk som har gjort mye for DNS.

Barth Eide, som fikk pris, har vært med siden han var student.

– Kan ikke de som ikke er politikere bli invitert, som for eksempel de som er 24 og et godt menneske?

– Kanskje – men jeg bestemmer ikke hvem som inviteres. Kan du snakke med noen som sitter i styret?

– Nei. Jeg er redd for at styret er for nær saken. De kan ikke være så ærlige som du kan.

– Ikke vær redd for det. Det er ikke noe skummelt med styret. Og jeg vet virkelig ingenting, jeg har bare hjulpet med grafikken til festen én gang.

– Det er vel litt skummelt at noen blir kronet til ridder i Norge, mens andre blir helt oversett?

– Nja. Kanskje man burde tatt det opp på styremøtet. Det kan jo hende flere medlemmer har lyst til å involvere seg mer.

– Hvordan vil du vurdere din tidligere styremedlemstilling? Var du inkluderende?

– Å. Det er jo et veldig stort spørsmål. Det er jo en reell utfor-

dring at man vil at flere skal involvere seg.

– Kanskje dere kan få flere inn flere ved å invitere sånne som meg på grisefest?

– Mhm... Det kan godt være du burde ha blitt invitert. Jeg vet ikke hvordan de har gjort det.

– Så neste gang blir jeg invitert? – Jeg kan ikke love noe.

– Hvorfor ikke?

– Fordi jeg ikke har noe med det å gjøre.

– Men har du prøvd lobbyvirksomhet?

– Jaja, jeg har det. Men, tja. Jeg kan tenke på det til neste gang. Jeg kan nevne deg.

– Du kan si at du kjenner en jente som er 24, sterk, jobber i butikk, som kan for eksempel ha ansvar for sverdet?

– Ja, det kan jeg gjøre.

– Lover du? – Eh, ja. Jeg skal si ifra om deg.

– Takk, da sees vi til fest om 4 år! Vi snållast!

KVISS-CORBIN

- 1. Hva heter bamsene som har tatt av på sosiale medier i det siste?
- 2. Hva heter kvinnen som skal få Nobels fredspris i desember?
- 3. José Jeri ble nylig president i et generelt høyreist land, men hvilket?
- 4. EU har akkurat innført et felleseuropeisk datasystem for registrering av grensepasseringer inn og ut av Schengen-området som erstatter manuell stempeling av pass, men hva heter dette systemet?
- 5. Hvilket år ble Den europeiske union (EU) formelt opprettet gjennom Maastricht-traktaten?
- 6. I hvilket land ligger Maastricht?
- 7. Hvilket land har verdens største befolkning per 2025?
- 8. Hva kalles gjerne den hindispråklige filmindustrien i India?

- 9. Diane Keaton døde dessverre den 11. oktober, men for hvilken film vant hun sin ene Oscar for beste kvinnelige hovedrolle?
- 10. Hva heter den nye Tron-filmen regissert av norske Joachim Rønning?
- 11. Hva heter serien om seriemordere som nylig slapp sesong tre, denne gangen med Charlie Hunnam som Ed Gein?
- 12. Hva sier Newtons andre lov om sammenhengen mellom kraft, masse og akselerasjon?
- 13. Hva er lyshastigheten i vakuum (avrundet)?
- 14. Hva er det latinske navnet på den store lærbeinsmuskelen?
- 15. Hvilket hormon produseres av bukspyttkjertelen for å regulere blodsukker?
- 16. Hvilken buss er den eneste som stopper på holdeplassen Tøyenparken?

- 17. Hvilket årstall er det snakk om? Arsenal, Coca-Cola og Frihetsgudinnen feirer 100 år, Portugal og Spania blir medlem av EF, Tsjernobyl-ulykken finner sted, Petter Northug blir født og Olof Palme blir myrdet.
- 18. Norges landslag ble til slutt slått ut av Frankrike i U20-VM, men hvor langt kom de?
- 19. Norges A-landslag ble derimot ikke slått. Hva ble resultatet i den nylige kampen mot Israel?
- 20. VM-billetten er derfor i stor grad sikret for de norske fotballherrene, men de to har fortsatt to lag igjen å møte i løpet av kvalifiseringen. Hvilke?

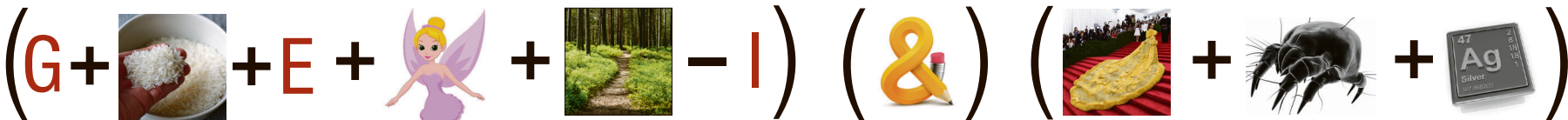
av Gabriel Corbin-Arntzen, kvissmaster i Universitas

SVAR/DOM

- 0-4. **Exphil på Bali:** Du kombinerer chille studier med sol og klamydia, og tar livet med ro. Det vises.
- 5-9. **AST1010 – Astronomi:** Du er smart nok til å utnytte systemet som gratisspassasjer, men dessverre stopper det der.
- 10-14. **Juss:** Dette var bra, men det rakk ikke helt til topps ... Syt litt på Jodel.
- 15-20. **Honours: WOW!** Du er sååå flink!!! Gratulerer! Men så er det kanskje ikke så rart, siden du har egen seksjon i biblioteket?

1. Labubu, 2. Måra Corona Machado, 3. Peru, 4. Entry/Exit System (EES), 5. 1993, 6. Nederland, 7. India, 8. Bollywood, 9. Annie Hall, 10. Tron, 11. Monster, 12. F = m·a, 13. Ca. 3,0 · 10⁹ m/s, 14. Quadriceps femoris, 15. Insulin, 16. 20, 17. 1986, 18. Kvartfinalen, 19. 5-0, 20. Estland og Italia.

Rebus

HINT: Det Norske Studentersamfund. Send løsning universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Mehl på parketten» Det klarte Ingen Ingensen.